

Western NIS
Enterprise Fund

БУДУЄМО СПІЛЬНОТУ ТВОРЦІВ ЗМІН

Річний звіт
2018

WESTERN NIS ENTERPRISE FUND

Western NIS Enterprise Fund (WNISEF) — перший в Україні та Молдові регіональний фонд прямих інвестицій із капіталом 150 млн доларів США, заснований за фінансування уряду США через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Фонд має понад 20 років досвіду успішного інвестування в підприємства малого й середнього бізнесу.

Початкова місія Фонду була спрямована на розвиток малого й середнього бізнесу, підтримку сталого корпоративного управління і прозорості, а також на залучення додаткового капіталу в Україну, Молдову й Білорусь. Від часу заснування в 1994 році WNISEF надавав кредити, акціонерний капітал, гранти, технічну та іншу допомогу компаніям, що працюють у різних галузях економіки, зокрема фінансовій, сільськогосподарській, виробничій та сфері послуг. WNISEF інвестував 186 млн доларів США у 130 компаній із понад 26 000 працівниками в Україні й Молдові. **З часу заснування WNISEF зробив можливим залучення близько 1,8 млрд доларів США в компанії України й Молдови, спираючись на початковий грант у розмірі 150 млн доларів США від USAID.**

У березні 2015 року USAID схвалило запуск програми технічної допомоги на суму 30 млн доларів США, яка фінансується за рахунок частини прибутку, отриманого від інвестиційної діяльності. Програма спрямована на сприяння експорту, місцевий економічний розвиток, соціальне інвестування й економічне лідерство. У квітні 2016 року USAID схвалило 1) розширення програми технічної допомоги до 35 млн доларів США; 2) призначення 5 млн доларів США з цієї суми для прямих інвестицій у підприємства малого й середнього бізнесу, у першу чергу стартапи; та 3) залучення 30 млн доларів США у Emerging Europe Growth Fund III, L.P. (EEGF III) — фонд, запущений Horizon Capital для інвестування у малі й середні підприємства в Україні та Молдові. У липні 2017 року, Фонд зобов'язався інвестувати 30 млн доларів США у EEGF III.

У листопаді 2017 р. WNISEF запустив U.Ventures, новий фонд із капіталом 5 млн доларів США для стартапів на ранніх стадіях розвитку, який надає співфінансування та допомогу у масштабуванні для стартапів на стадіях від Seed до Series A із співзасновниками з України або Молдови.

Нова діяльність надихнула формулювання нової місії Фонду: **«Змінюючи життя звичайних людей в Україні та Молдові»**. Наразі WNISEF фінансує інноваційні, трансформаційні й орієнтовані на реформи програми. Фонд має на меті підтримати обидві країни в цей критичний для них період через розробку виваженої економічної політики й розвиток лідерства.

Ми з гордістю ділимося деталями цієї нової стадії наших інвестицій та результатами роботи нашої програми технічної допомоги у четвертий рік, який відзначився запуском нових проектів, розширенням плідної співпраці з місцевими партнерами та нашим власним навчанням від сотень учасників наших проектів в Україні й Молдові.

USAID - провідне міжнародне агентство з розвитку, діяльність якого спрямована на пришвидшення та поглиблення результатів розвитку в різних країнах. Робота USAID демонструє американську щедрість і пропагує шлях до самостійності та стійкості одержувачів допомоги, а також сприяє національній безпеці та економічному процвітання США. USAID співпрацює з Україною з 1992 року, надаючи допомогу у розмірі понад 3 мільярди доларів США. Серед стратегічних пріоритетів USAID - зміцнення демократії та належного управління, сприяння економічному розвитку та енергетичній безпеці, вдосконалення систем охорони здоров'я та пом'якшення наслідків конфлікту на сході країни.

www.usaid.gov/ukraine

Зміст

Лист від керівництва	4
Україна – ключові показники 2018 року	6
Молдова – ключові показники 2018 року	8
Хто такі творці змін?	9
Програма сприяння експорту	
Офіс з просування експорту – Відкриття нових ринків	10
UkraineInvest – Розкриття інвестиційного потенціалу	13
Програма місцевого економічного розвитку	
Міжнародний саміт мерів – Розширення впливу місцевих творців змін	15
Technovation Challenge – Забезпечення можливостей для молодих творців змін	18
Програма соціального інвестування	
Рівні можливості для соціальних підприємств	21
Програма економічного лідерства	
Українська академія лідерства – Виховання нового покоління творців змін	23
Молодіжне підприємництво – Зародження змін в Україні і Молдові	28
Стипендіальні програми – Підтримка творців змін у бізнесі, освіті та державному управлінні	29
Діяльність WNISEF поза межами напрямків програми технічної допомоги	
U.Ventures – Створення спільноти відважних підприємців	31
Технічний офіс реформ системи охорони здоров'я – Підтримка взірцевих змін	33
Фінансова звітність	36
Рада директорів та керівництво WNISEF	65

ЛИСТ ВІД КЕРІВНИЦТВА

«Зміни» – це слово, яке визначає сучасні Україну та Молдову. Останні чотири роки обидві країни працювали над тим, щоб досягти змін і забезпечити сталий розвиток. WNISEF підтримував цей процес із самого початку, допомагаючи зробити його незворотним. Ми віримо, що 2017-й став роком докорінних змін і наочно продемонстрував результати нашої роботи.

У 2018 році, щоб закріпити прогрес нещодавніх урядових реформ, WNISEF зосередився на підтримці *творців змін* – тих, для кого пріоритетом є не власні інтереси, а добробут багатьох людей; тих, хто досягає цього, надихаючи, навчаючи та залучаючи до співпраці інших членів суспільства. Це люди, завдяки яким зміни в Україні та Молдові є по-справжньому трансформаційними і які допомагають уникнути відкочування реформ, поки обидві країни визначають своє політичне майбутнє у 2019 році.

Пріоритетами чотирьох *Програм технічної допомоги*, а також U.Ventures і Технічного офісу реформ системи охорони здоров'я, є підтримка творців змін і створення спільноти однодумців, щоб допомогти розширити їхній вплив і очолити рух обидвох країн уперед.

У рамках *Програми сприяння експорту* ми продовжили допомагати Офісу з просування експорту, який став державною установою, створеною на базі консультативно-дорадчого органу при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі. Також було створено та надано підтримку UkraineInvest – урядовій агенції, завданням якої є побудова розгалуженої мережі інвесторів та експертів з інвестицій з метою стимулювання розвитку української економіки. Крім того, WNISEF працював із командою реформаторів Міністерства охорони здоров'я України, які змінюють країну, реалізуючи найскладнішу в її історії медичну реформу.

Програма місцевого економічного розвитку об'єднала місцевих творців змін, сприяючи продуктивній співпраці між місцевими урядовцями, міжнародними експертами, підприємцями та активними місцевими жителями. За допомогою конкурсу з IT-підприємництва *Technovation Challenge* програма заохочувала представників молодого покоління ставати інноваційними та надихати на співпрацю інших, щоб створювати краще життя навколо.

Програма соціального інвестування продовжила розбудову спільноти соціальних підприємців, які творять суспільні зміни і покращують життя, використовуючи ринкові можливості. WNISEF надає кредити таким компаніям, щоб допомогти їм упоратися зі складними соціальними завданнями – від розвитку міст до підвищення якості життя і працевлаштування людей з обмеженими можливостями.

Програма економічного лідерства заохочувала як бізнес, так і представників громадянського суспільства до активної участі у розвитку своїх країн. Проекти молодіжного підприємництва в Україні та Молдові стали основою для побудови суспільства, яке прагне інновацій та готове до змін. Українська академія лідерства навчає молодь як ефективно втілювати інновації у життя та сприяти поширенню культури змінотворення.

Фонд U.Ventures продовжив допомагати стартапам досягати міжнародного успіху, забезпечуючи фінансування на ключових стадіях їхнього розвитку. Крім того, Фонд розпочав налагодження зв'язків між інвесторами в Україні, щоб ділитися інформацією про найбільш ефективні способи підтримки стартапів за допомогою нових ідей та продуктів.

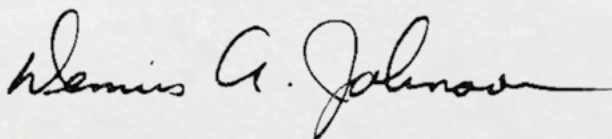

Протягом 2015-2017 рр. WNISEF надавав підтримку різноманітним програмам, які мали на меті забезпечити незворотний вплив на бізнес і політику в регіоні, і результатом яких стали справжні зміни. Сьогодні Фонд продовжує наголошувати на важливості співпраці з людьми, які уособлюють ці зміни, і надалі сприятиме реалізації такої співпраці в Україні та Молдові протягом наступних років. Варто зазначити, що вплив програм технічної допомоги WNISEF виходить далеко за межі цих країн. Наприклад, німецькі підприємці починають використовувати модель краудфандингового соціального бізнесу, за якою працює учасник Програми соціального інвестування Urban Space 500; Молдова використовує програмне забезпечення ProZorro як модель для своєї електронної системи державних закупівель. А модель Української академії лідерства була використана випускниками Програми нових лідерів України Стенфордського університету, яку також підтримує WNISEF, в ході розробки нового тренінгового курсу для українських урядовців.

У 2018 році ми визначили та почали працювати з декількома поколіннями творців змін, від школярів до урядовців. Ми залучили до співпраці активістів – вихідців з різних соціальних та бізнесових кіл: від невеличких регіональних спільнот до багатомільйонних міжнародних інвесторів. Наступного року ми плануємо працювати в рамках цих успішних програм та ініціатив, щоб забезпечити необхідну підтримку, а також сприяти їх розширенню і налагодженню зв'язків для обміну досвідом.

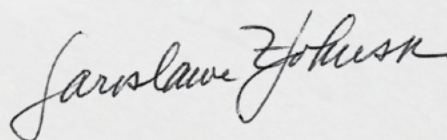
Хочемо подякувати членам ради директорів Western NIS Enterprise Fund, USAID у Вашингтоні та Місіям в Україні й Молдові, посольствам Сполучених Штатів у Києві та Кишиневі, а також нашим діловим та урядовим партнерам за їхній внесок і підтримку програм та ініціатив WNISEF, спрямованих на розвиток демократичних цінностей та економічне процвітання України та Молдови.

З повагою,

Денніс А. Джонсон,

Голова Ради директорів

Ярослава Зелінські Джонсон,

Президент і Головний виконавчий директор

УКРАЇНА – КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ 2018 РОКУ

Україна впевнено зберігала тенденцію до зростання у 2018 році. ВВП збільшився на 3,3% після зростання на 2,5% у 2017 році. Як і раніше, головним фактором зростання став внутрішній попит, який додатково зміцнився завдяки різкому підвищенню довіри споживачів та росту притоку грошових переказів від трудових мігрантів. Очікується, що позитивна тенденція продовжиться і в 2019 році, хоча й зі значними ризиками через президентські та парламентські вибори, а також через наявні геополітичні загрози. Згідно з даними Національного банку України, зростання ВВП прогнозується на рівні 2,5% порівняно з 2018 роком; за даними МВФ – на 2,7%.

Експортно орієнтовані компанії та сектори продовжили стрімкий розвиток у 2018 році; зростання експорту на 8,6% у річному вимірі було зумовлене сприятливими світовими цінами на сировинні товари та експортом сільськогосподарської продукції. Продовження реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС було найбільшим рушієм зростання; експорт товарів до Європейського Союзу (ЄС) збільшився на 16% у порівнянні з аналогічним періодом у 2018 році. Як результат ЄС став основним напрямком для 38% українського експорту. Дефіцит поточного рахунку збільшився до 4,5 млрд дол. США у 2018 році з 2,4 млрд дол. США у 2017 році.

Індекс промислового виробництва зріс на 1,6% (порівняно з 0,4% у 2017 році), що зумовлено високими показниками хімічного, вугільного, нафтового та комунального секторів. Зростання організованої роздрібної торгівлі прискорилося до 5,8% за рахунок стабільного збільшення заробітної плати, грошових переказів та зростання споживчої довіри. Інфляція знизилася до 9,8% на кінець року, порівняно з 13,7% у 2017 році, досягнувши найнижчого однозначного показника вперше за майже два роки, що також позитивно впливало на внутрішнє споживання.

Підтримка з боку міжнародних фінансових установ була обмежена протягом більшої частини 2018 року – періоду, коли Україна намагалася досягти домовленостей про подальше надання фінансування МВФ у рамках чинної Програми розширеного фінансування (EFF). Проте у грудні 2018 року сторони остаточно домовилися замінити EFF на новий 14-місячний резерв (SBA) на суму 3,9 млрд дол. США з 1,4 млрд дол. США наданими одразу. Угода відкрила шлях до фінансування з інших джерел, зокрема – забезпечила фінансову гарантію Світового банку на суму 750 млн дол. США, а також позику на 349,3 млн євро від Deutsche Bank під гарантію Світового банку. У результаті, міжнародні резерви України досягли рекордних за 5 років 20,8 млрд дол. США, покриваючи 3,5 місяці імпорту.

У 2019 році Україну очікує повільне, але стабільне зростання. Два найбільші дестабілізуючі фактори – це майбутні подвійні вибори та геополітичні загрози. Останні активізувались, коли українські судна берегової охорони були атаковані Росією в Керченській протоці в кінці листопада, що призвело до подальшої ескалації українсько-російського конфлікту. Після цього інциденту Уряд України вперше в історії ввів воєнний стан у десяти регіонах України, що межують з Росією, а також у морській зоні біля Азовського моря і Керченської протоки протягом одного місяця, до 26 грудня 2018 року. Це мало обмежений вплив на економіку країни: реакція валютного ринку була спокійною; графік виборів 2019 року не змінився; загальне повсякденне та громадське життя продовжувалося у звичному режимі. Однак цей епізод нагадав бізнес-спільноті, що потенційна ескалація конфлікту може мати руйнівні наслідки для крихкої економіки України.

Показники

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Реальне зростання ВВП, %	5,5	0,2	0,0	(6,6)	(9,8)	2,4	2,5	3,3
Інфляція на кінець року, %	4,6	(0,2)	0,5	24,9	43,3	12,4	13,7	9,8
Середній обмінний курс, дол. США	8,0	8,0	8,0	11,9	21,8	25,6	26,6	27,2
Сальдо поточного рахунку, % ВВП	(6,3)	(8,1)	(9,0)	(3,4)	1,8	(1,4)	(1,9)	(3,4)
Зовнішній борг (млрд дол. США)	126,2	134,6	142,1	126,3	118,7	113,5	116,6	114,7
Чисті прямі іноземні інвестиції (млрд дол. США)	6,6	7,2	4,1	0,3	3,0	3,3	2,2	2,4

МОЛДОВА – КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ 2018 РОКУ

Економіка Молдови зросла на 3,9% у четвертому кварталі 2018 року, а загальне зростання досягло 4,0% у 2018 році. Результати 2018 року були зумовлені здебільшого зростанням приватного споживання на 3,8% та капітальних інвестицій – на 14,0% у річному вимірі; вплив чистого експорту залишився негативним. Серед промислових факторів росту ВВП – збільшення обсягів будівництва (+16%), ріст аграрного сектору (+1,9%) і роздрібної та оптової торгівлі (+5,7%). Уряд Молдови опублікував оновлений прогноз зростання ВВП на рівні 4,0% у 2019 році з уповільненням до 3,8% у 2020 році. Міжнародні інституції оцінюють зростання Молдови на рівні 3,5-3,8% протягом 2019-2020 років.

Зростання у експортному секторі сповільнилося до 11,6% у 2018 році, з фокусом на країни ЄС. Експорт Молдови до основних країн-партнерів, які є членами ЄС, продемонстрував двозначні темпи зростання (Румунія – на 32%, Італія – на 31%, Німеччина – на 32%), у той час як експорт до Росії та Білорусі скоротився відповідно на 14% і 21%. Частка країн СНД у експорті Молдови продовжила знижуватися, до 14% порівняно з 16% у четвертому кварталі 2017 року. Протягом четвертого кварталу 2018 року імпорт збільшився на 13,7% у річному вимірі, внаслідок чого дефіцит торгівлі збільшився на 35,0%, до 836 млн дол. США.

Національний банк Молдови продовжив стабільну грошову політику. Базова ставка залишалася на рівні 6,5%, у той час як процентні ставки за міждодовими кредитами та депозитами залишилися на рівні 9,5% та 3,5% відповідно. Банківська система продовжила зміцнюватися: частка проблемних кредитів зменшилася до 12,5% у порівнянні з 18,4% минулого року.

Підтримка з боку міжнародних фінансових установ також сприяла подальшому зростанню економіки. У липні 2018 року Молдова отримала кредитний транш МВФ у розмірі 33,8 млн дол. США в рамках трирічної програми допомоги на реалізацію реформ, з можливістю отримання ще 66,7 млн дол. у майбутньому.

Найбільшими ризиками для економіки Молдови є політичні. Країна провела парламентські вибори 24 лютого 2019 року, результатом яких стали розділений парламент та ймовірні повторні вибори. У зв'язку з цим, експерти очікують сповільнення економічного зростання Молдови у 2019 та 2020 роках, поки країна вирішує свої внутрішні політичні питання.

Показники	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Реальне зростання ВВП, %	6,8	(0,7)	9,4	4,8	(0,4)	4,5	4,5	4,0
Інфляція на кінець року, %	7,8	4,1	5,2	4,7	13,6	2,4	7,3	0,9
Середній обмінний курс, дол. США	11,7	12,1	12,6	14,0	18,8	19,9	18,5	16,8
Сальдо поточного рахунку, % ВВП	(11,7)	(7,5)	(6,1)	(7,1)	(7,2)	(4,2)	(7,6)	(9,9)

ХТО ТАКІ ТВОРЦІ ЗМІН?

Віталій Бігдай,

Керівник Програми сприяння експорту:

«Творці змін – це люди, які розвивають, реалізують, захищають та просувають зміни. Вони є зодчими змін».

Ірина Озимок,

Керівник Програми місцевого економічного розвитку

«Для мене творці змін – це ті, хто бере відповідальність за громади, в яких вони живуть, і впливає на те, щоб у них відбувалися зміни. Вони готові бути прикладом і віддавати перевагу не власним інтересам, а благополуччю тих, хто їх оточує».

Василь Назарук,

Керівник Програми соціального інвестування:

«Творці змін – люди, які намагаються вирішити нагальні проблеми громад, у яких живуть, не очікуючи сторонньої допомоги чи визнання. У них своє бачення змін, і вони мобілізують усі доступні ресурси для того, щоб реалізувати його».

Роман Тичківський,

Керівник Програми економічного лідерства

«Творці змін прагнуть чинити якнайбільший вплив на громади, в яких вони живуть, щоб змінювати на краще себе та допомагати іншим».

Антон Ващук,

Координатор Програми економічного лідерства

«Творець змін – це той, хто здатен визначити і зрозуміти потреби своєї громади і взяти усвідомлену відповідальність за віднаходження та реалізацію способів вирішення важливих проблем».

Андрій Сорохан,

Керівник Фонду U.Ventures:

“Творці змін створюють середовище та екосистеми, які допомагають суспільству ставати більш інноваційним. Вони збирають та об’єднують людей, які формують ці екосистеми і втілюють зміни у життя».

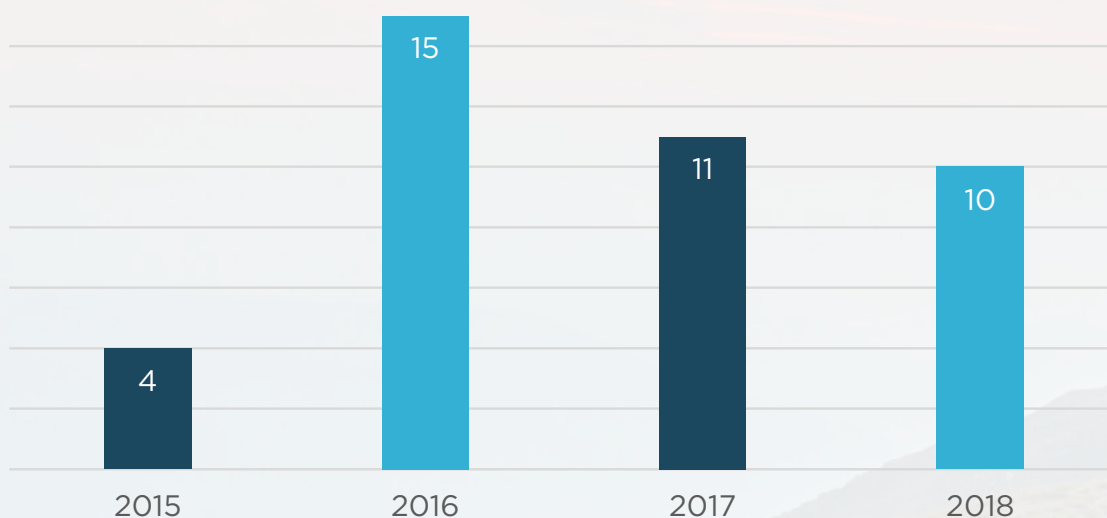
ПРОГРАМА СПРИЯННЯ ЕКСПОРТУ

Протягом 24 років своєї роботи в Україні WNISEF зміг чітко визначити першочергові потреби України, які полягають у реструктуризації застарілих торговельних схем, розширенні і поглибленні бази експортерів і відкритті нових динамічних ринків по всьому світу для українських товарів і послуг. Реалізуючи програму технічної допомоги, WNISEF взяв на себе зобов'язання співпрацювати з урядами України та Молдови для безпосереднього задоволення цих потреб і започаткував свою Програму сприяння експорту. За

чотири роки роботи Програма довела свою ефективність як рушійна сила для реалізації змін і досягнення сталого розвитку торгівлі.

Наша Програма сприяння експорту лягла в основу всіх офіційних програм та заходів, направлених на розвиток торгівлі України: від створення Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі до організації низки торговельних конференцій, торговельних місій та виставок.

Кількість торговельних конференцій, торговельних місій та виставок, проведених за фінансової підтримки WNISEF (2015-2018)

Офіс з просування експорту – Відкриття нових ринків

Завдяки скоординованій роботі з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, у 2018 році Офіс з просування експорту був офіційно трансформований у державну установу, що підпорядковується Міністерству, а також фінансується з державного бюджету та має офіційно визначені повноваження й обов'язки. Всього за три роки він перетворився з технічного офісу консультантів, фінансованого WNISEF, на повноцінний самостійний урядовий офіс, діяльність якого спрямована на підтримку

експорту як невід'ємної частини загальної стратегії економічного розвитку України.

Така швидка організаційна трансформація стала можливою завдяки значним результатам, яких Офіс досягнув за перші роки роботи. До 2015 року у роботі українського Уряду не було системного підходу до сприяння експорту, підвищення обізнаності про експортну діяльність бізнесу чи надання експортної підтримки малим та середнім підприємствам України. Протягом трьох років роботи Офіс почав

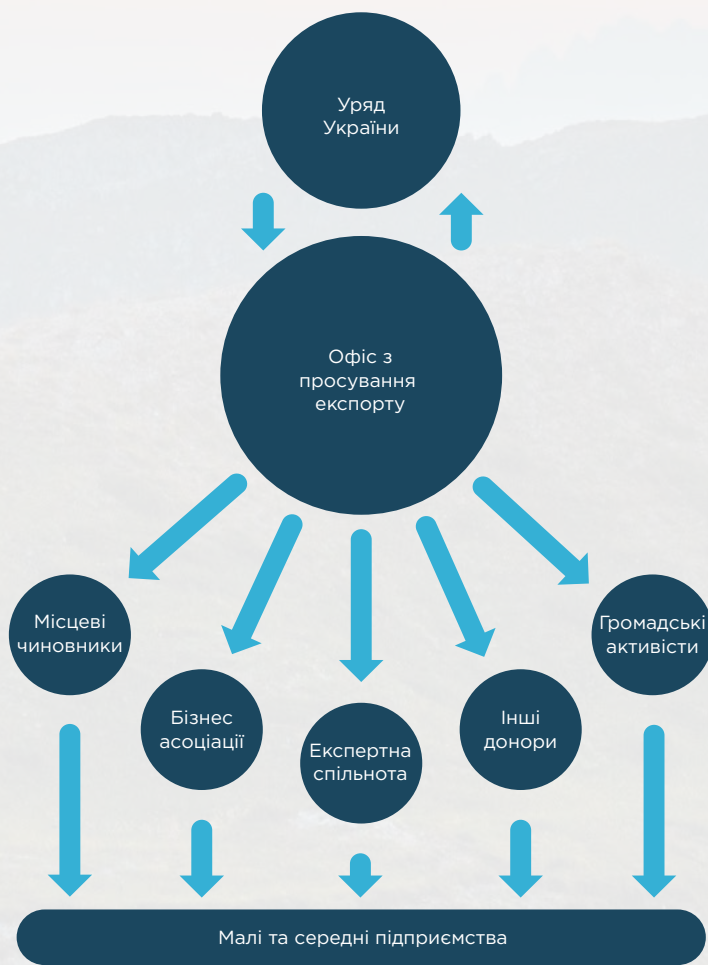

відігравати важливу роль у залученні зацікавлених сторін з державного та приватного секторів та забезпеченні ресурсів, необхідних для доступу до нових іноземних ринків.

Стартувавши з невеликою командою молодих спеціалістів за фінансової підтримки WNISEF, цей проект перетворився на спільноту міжнародних та вітчизняних зацікавлених сторін, у тому числі – понад 1000 нинішніх та потенційних експортерів, які працюють разом над покращенням міжнародних позицій України. Сьогодні Офіс об'єднує бізнес-спільноту по всій країні, створює стратегічні альянси з іншими урядовими установами України, промисловими та бізнес-асоціаціями, коледжами та університетами, а також місцевими громадами. Офіс побудував міцну національну мережу, яка підтримуватиме подальший розвиток міжнародної торгівлі та потік інвестицій в Україну.

Підтримка Офісу з просування експорту з боку WNISEF значною мірою сприяла приверненню уваги інших донорів до розвитку торгівлі в Україні. Наприклад, німецьке Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку погодилося співпрацювати з Міжнародним торговим центром (МТЦ) для фіналізації роботи над Експортною стратегією України. Ця Стратегія продовжуватиме успішний запуск Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі України 2017-2021, яка фінансується WNISEF і забезпечує основу для розвитку зовнішньоторговельних відносин України. Крім того, Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) розширив свою кредитну лінію за програмою EU4Business та збільшив фінансування ЄС для України та Молдови у березні 2018 року, надаючи підтримку експортерам інноваційних товарів та послуг з регіону. Також ЄБРР виділив фінансування для розвитку експортного бренду Trade with Ukraine, який має на меті зробити українські товари більш помітними на міжнародних ринках.

Результати говорять самі за себе. У 2018 році експорт товарів і послуг з України зріс на 10,3% і 11,6% відповідно. Крім того, Офіс продовжує надавати консультації з питань експорту, а також освітні послуги, які допомагають підготувати український бізнес для виходу на світовий ринок. Компанії-партнери також отримали безпрецедентні можливості представляти свої товари і послуги на світовому ринку. У 2018 році Офіс з просування експорту організував три великі торговельні місії до Австрії, Туреччини, Гани та Нігерії у складі 47 учасників, які представляли різноманітні галузі: від фармацевтичної, ІТ, машинобудування, проектування до хімічної промисловості, виробництва продуктів харчування, побутових товарів та консалтингу. У результаті, 21 українська компанія розпочала переговори з потенційними партнерами, дві компанії підписали нові експортні угоди, а одна вже експортувала першу партію продукції глобальному покупцеві.

2018
ВИДАТНИЙ
ТВОРЕЦЬ
ЗМІН

Наталія Микольська,

заступниця Міністра економічного розвитку і торгівлі, торговий представник України (2015-2018)

Наталія була ініціатором створення Офісу з просування експорту і головною прихильницею його формалізації як офіційного агентства у складі уряду України, зважаючи на успіх, якого досягнув Офіс під час її роботи у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі.

2018

ВИДАТНИЙ
ТВОРЕЦЬ
ЗМІН

Мар'яна Каганяк,

Керівник Офісу з просування експорту (2015-2018)

Керівник та рушійна сила процесу створення Офісу з перших етапів відбору команди та планування стратегічного розвитку, координації та остаточного переходу від дорадчої організації до урядового офісу. Складно переоцінити роль пані Каганяк у досягненні успіху та інституціоналізації Офісу з просування експорту.

До кінця 2018 року невеликій команді Офісу вдалося підвищити рівень обізнаності про роль, яку відіграє складова експорту в економічному розвитку країни. Ця маленька команда великих ентузіастів ініціювала активну дискусію щодо підтримки експорту, що призвело до створення нового динамічного середовища, в якому Уряд допомагає підприємствам виходити на глобальні ринки, а експортерам

– створювати нові робочі місця, сприяти економічному зростанню та збільшувати надходження до бюджету. Офіс став важливим загальноновизнаним структурним компонентом подальшого зміцнення позицій України та її економічної присутності на глобальних ринках завдяки залученню та розширенню спільноти експортно-орієнтованих фахівців по всій країні.

UkraineInvest – Розкриття інвестиційного потенціалу

Іноземні інвестиції є ключем до реалізації потенціалу країн, що розвиваються. Через економічні виклики, які стоять перед Україною, іноземні інвестиції набувають ще більшого значення для її сталого розвитку та зростання. Однак починаючи з 2014 року, нестабільна геополітична ситуація змусила багатьох інвесторів ставитись до українського ринку з пересторогою. Як інвестор з багаторічним досвідом роботи в Україні, що розвиваються, WNISEF зрозумів, що Україні не вистачає підтримки міжнародної бізнес-спільноти, оскільки навіть нинішні прихильники мали розбіжності у поглядах з українським керівництвом та між собою.

Саме тому у 2016 році WNISEF заснував UkraineInvest – Офіс із залучення та підтримки інвестицій, дорадчий орган Прем'єр-міністра України. Цей новий Офіс став координаційним центром для міжнародних ділових партнерів України, а також їхнім першим контактом з інвестиційних та будь-яких інших питань, пов'язаних з Україною.

UkraineInvest як інвестиційний посе-

редник відіграє дві основні ролі. Одна з них полягає у сприянні надходженню інвестицій завдяки підвищенню важливості України у середовищі лідерів міжнародного бізнесу через використання широкого спектру засобів, таких як інформаційні бюлетені, відеоролики, історії успіху іноземних інвесторів в Україні, інвестиційні довідники та статистичні інвестиційні брошури. Крім того, представники Офісу регулярно беруть участь у міжнародних ділових заходах та конференціях в Україні для просування країни як гідної платформи для інвестування. Для підсилення своєї міжнародної просвітницької діяльності UkraineInvest розробив експортний бренд Ukraine NOW UA, який став дієвим інструментом для підвищення присутності країни в рамках глобальної бізнес-спільноти.

Крім того, Офіс із залучення та підтримки інвестицій працює над покращенням стану бізнес-середовища в Україні та сприяє усуненню перешкод, на які часто скаржаться іноземні інвестори. Офіс створив

Данило Білак,

Голова Офісу із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest

Данило є рушійною силою та головним прихильником ідеї залучення інвестицій в Україну. Завдяки різностороннім знанням та багаторічному досвіду роботи міжнародним юристом він як ніхто інший розуміє потреби іноземних інвесторів і говорить із ними однією мовою.

2018

**ВИДАТНИЙ
ТВОРЕЦЬ
ЗМІН**

Оксана Маркарова,

Міністр фінансів України

На початку створення Офісу UkraineInvest Оксана була першою заступницею Міністра фінансів і відповідала за інвестиції. Сьогодні вона залишається ключовою зацікавленою особою, яка визначає політику залучення інвестицій в Україну, і як Міністр фінансів гарантує, що Уряд приділяє достатньо уваги питанням інвесторів.

спільноту інвестиційних прихильників України, серед яких представники Уряду і великих бізнес-асоціацій. Основне її завдання – подолання перешкод для ефективного ведення бізнесу в Україні. Офіс регулярно розробляє пропозиції для Кабінету Міністрів України щодо подолання системних проблем та виступає за зміни, які відкривають можливості для поступового та успішного залучення іноземних інвесторів. Офіс також бере участь у розробці законодавства, що унеможливорює переслідування бізнесу правоохоронними органами. Наразі UkraineInvest координує проект, спрямований на виявлення та вирішення основних проблем, які заважають іноземним компаніям інвестувати.

Ці дві ролі, які виконує UkraineInvest, допомагають Уряду України сформуванню скоординованого підходу до залучення інвестицій як всередині України, так і за її межами. Регіональна команда UkraineInvest, яка складається з семи менеджерів з питань співробітництва, охоплює всі 24 регіони України, підтримує нинішніх іноземних інвесторів, визначає нові інвестиційні можливості, здійснює підготовку інвестиційних продуктів та

розбудовує потенціал місцевої влади для роботи з інвесторами.

За останні два з половиною роки, коли UkraineInvest фінансувався WNISEF, Офіс розблокував щонайменше \$2 млрд фінансування від нинішніх і нових інвесторів, а також залучив інвестиції таких компаній як IKEA, General Electric, HEAD, Scatec Solar та інших на загальну суму близько 2,8 млрд дол. США у перспективі.

Для забезпечення довгострокової стабільності роботи Офісу Кабінет Міністрів України в 2018 році трансформував UkraineInvest з консультативного офісу на постійне урядове агентство при Кабінеті Міністрів. Така інституціоналізація структури та функцій Офісу гарантує безперервний зв'язок та співпрацю Уряду з інвестиційною та бізнес-спільнотою, що забезпечить основу для продовження надходження прямих іноземних інвестицій в Україну.

ПРОГРАМА МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

У 2018 році Програма місцевого економічного розвитку була зосереджена на двох напрямках: продовження Міжнародного саміту мерів у м. Київ

та наданні спонсорської допомоги і подальшому розвитку Technovation, IT-конкурсу для школярок в Україні.

Міжнародний саміт мерів – Розширення впливу місцевих творців змін

Враховуючи проведення великої кількості ділових конференцій та інших подій в Україні, WNISEF прагнув зробити Міжнародний саміт мерів України головною бізнес-подією року зі змістовною програмою для українських мерів та їхніх міст, в основі якої – інформаційний міжнародний діалог за участі мерів з усього світу. Саміт-2018, в якому взяли участь 150 українських мерів, 10 мерів з-за кордону та 140 членів місцевої громади, був присвячений співпраці між місцевою владою та бізнесом як інструменту для розвитку міст. Він став платформою не тільки для заохочення урбаністичних змін, але й для побудови стосунків

між бізнес-спільнотою та керівниками міст, які зроблять можливим створення людиноцентричних середовищ. Як продемонстрували партнери Саміту, компанії, які інвестують у наукові дослідження часто розробляють рішення, здатні задовольнити потреби містян.

Незважаючи на те, що українські мери вже тісно співпрацюють у рамках різноманітних асоціацій, щорічний Саміт відіграє роль майданчика, на якому вони можуть продемонструвати практичні рішення та обговорити такі питання, як місцевий розвиток, енергетична ефективність тощо.

Серед видатних міжнародних учасників цього року була мер Осло, яка поділилася прагненнями та зусиллями міста, щоб стати Зеленою столицею Європи у 2019 році. Також вона розповіла про те, як Осло приділяє увагу саме екологічній політиці, а не на збільшення кількості місць для паркування. Також був присутній радник мера Нью-Йорка, який представив нову мету міста – конкурувати з Кремнієвою долиною за звання "стартап-хабу". Крім цього Нью-Йорк очолює список міст для жіночого підприємництва, де технологічне зростання в 3 рази вище, ніж в інших містах. Обидва спікери вперше приїхали в Україну для участі у Саміті, а також дали інтерв'ю українським ЗМІ.

Незважаючи на те, що рішення та підходи, які використовуються в Осло і Нью-Йорку, відрізняються від тих, за якими працюють мери в Україні, такі обговорення мотивують українських очільників міст переходити на професійний рівень своїх міжнародних колег, особливо у глобалізованому світі з однаковими викликами для всіх. Головний урбаніст міста Ейндховен (Нідерланди) презентував приклад міської трансформації. Після того, як Philips, найбільша компанія міста, перенесла своє виробництво в дешевші країни, магазини та виробничі потужності залишилися порожніми. Міські урбаністи перетворили ці споруди

для нового використання. Один із покинутих виробничих майданчиків був перетворений на ресторан, де громадяни могли користуватися новим безкоштовним Wi-Fi-сервісом. Інші місця були перетворені на громадські місця з італійською архітектурою. Тепер це визначна пам'ятка Ейндховена. Колишні мансарди були перебудовані під житлові будинки для молоді. Урбаністи міста також почали активно співпрацювати з університетами, створили робочу групу разом зі студентами, які пропонували інноваційні рішення. Вони також розпочали програми міжнародного співробітництва та обміну для молодих спеціалістів у галузі урбанізму. Приклад Ейндховена можна застосувати для постіндустріальних проектів в містах України. Два мери міст-побратимів – Кельце в Польщі та Вінниці в Україні – відсвяткували 60 років плідної співпраці між своїми містами.

У рамках програми Саміту-2018 вперше відбулася серія бліц-зустрічей між бізнесом і місцевими органами влади. У кожного учасника, від місцевого підприємця до представника світової компанії-гіганта, було по дві хвилини для знайомства з українськими мерами для налагодження зв'язків та подальшої співпраці.

Крім цього, бізнес-партнери Саміту виступили спонсорами коротких презентацій мерів. Десять учасників, представників міст та об'єднаних громад, отримали винагороди, серед яких – проведення аудиту енергоефективності шкіл, будівельні матеріали для соціального проекту та оновлення системи водопостачання у дитячому садку. Мери малих міст у черговий раз продемонстрували творчий підхід та активну позицію у прагненні отримати зовнішню допомогу та необхідні знання і навички. Проекти були відібрані з урахуванням їхнього позитивного впливу на громадян: енергоефективність у Славуті та Марганці, реалізація медичної реформи на місцях - електронні медичні послуги в Гадячі, громадський простір для зміцнення місцевої демократії у Фастові, реабілітаційний центр для дітей-інвалідів у Чугуї, впровадження спеціалізації "стартапи" в університетах Львова. В якості нагороди організатори надали мерам практичні «подарунки», такі як енергетичний аудит шкіл, будівельні матеріали для соціального проекту та модернізацію системи водопостачання в дитячому садку. Варто зазначити, мери менших міст у черговий раз продемонстрували творчий підхід та активну позицію у прагненні отримати зовнішню допомогу та необхідні знання і навички.

Під час Саміту-2018 було представлено першу соціальну кампанію, спрямовану на просування ролі членів громади у сприянні урбаністичним змінам. Така кампанія передбачала збір відповідей на запитання «Яка ідея може змінити ваше місто?», розміщене на біл-бордах та сітілайтах. WNISEF зібрав і оцінив відгуки активних громадян у 17 регіонах і запросив трьох переможців представити свої ідеї українським мерам під час Саміту. Проектами-переможцями стали: освітні курси з енергоефективності і зменшення споживання енергії домогосподарствами (м. Миргород), встановлення інклюзивного спортивного обладнання для дітей-інвалідів у міському парку (м. Токмак) і створення мережі

відповідальних громадян (м. Кам'янське). Успіх нової ініціативи підтвердив, що кожне місто має своїх творців змін – незважаючи на відсутність зв'язків або ефективних механізмів співпраці з місцевими органами влади.

Несподівано Міжнародний саміт мерів став подією, у якій взяли участь не лише українські мери, але й члени ширшої спільноти, які прагнуть змін і підтримують місцевий розвиток. Бачення та формат Саміту забезпечили вплив, який вийшов далеко за межі початкової програми. Успішні ідеї надихають інших мерів бути більш творчими та активними у прагненні до реальних змін, і щороку синергія між бізнесом і місцевою владою стає ще міцнішою. У 2018 році ми зміцнили наші партнерські відносини з кількома комерційними спонсорами – Visa і «Датагруп», великими гравцями на ринках рішень для міст; встановили нове партнерство з Mercedes, яке привернуло увагу українських міст до досвіду її дочірньої компанії Daimler у сфері систем громадського транспорту. Крім цього, розпочали співпрацю з українським виробником цегли «Керамейя» і з компанією Veolia, європейським лідером у сфері поводження з відходами. Ці компанії виступили спонсорами десяти премій (надання обладнання, консультаційні послуги та інша підтримка) для місцевих громад, які успішно реалізували проекти у сфері розвитку.

Наступні Саміти проходили у більш практичних форматах, сприятимуть подальшому обговоренню місцевого економічного розвитку та слугуватимуть платформою для зародження нових рішень в українських містах. Українці поступово усвідомлюють необхідність інноваційних проектів, а також ефективність спільної роботи, що дає можливість інвестувати додаткові ресурси у здорове і комфортне життя. Щорічний Саміт мерів продовжуватиме промотувати відповідальне громадянство як ключове рішення для досягнення відчутних результатів.

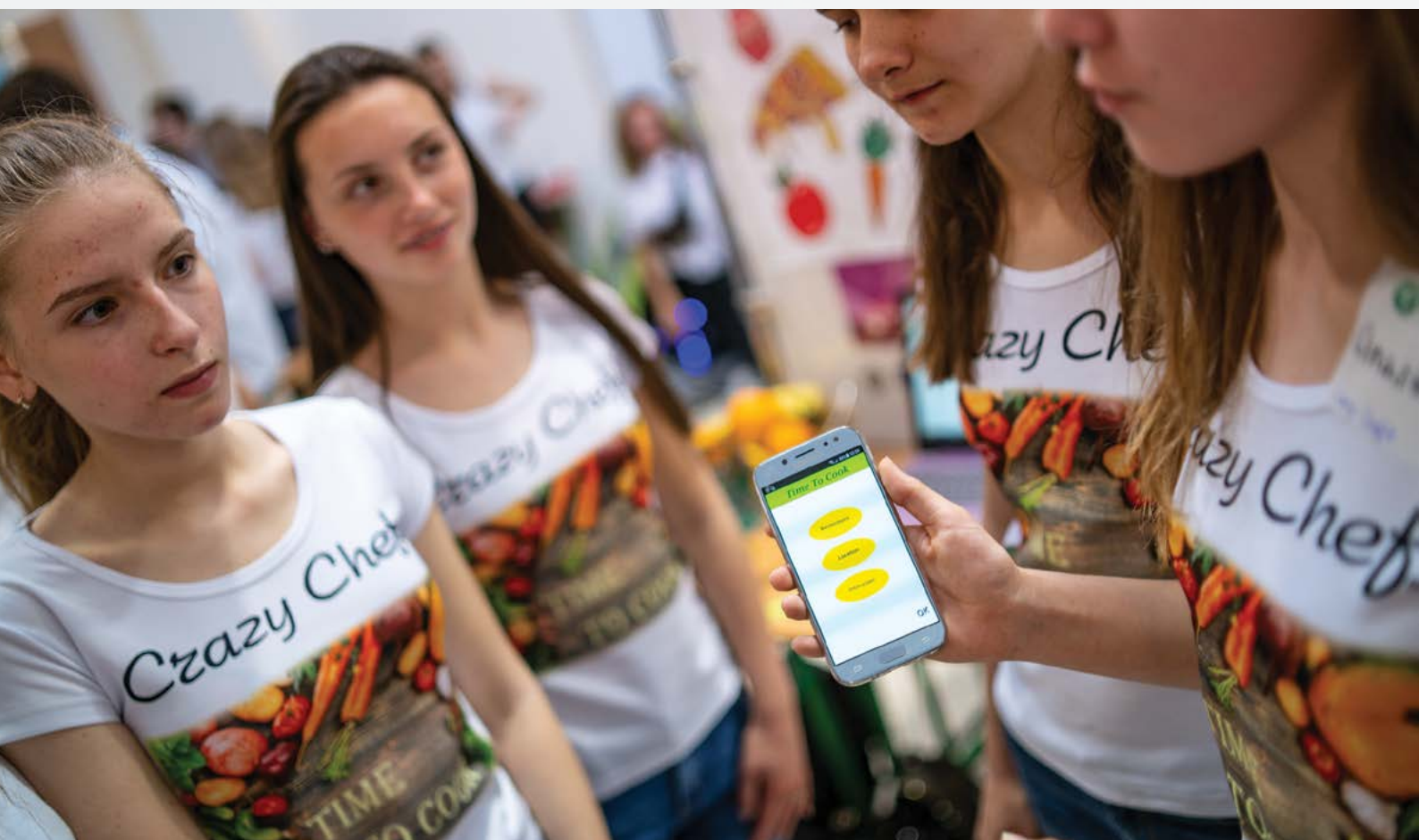
Technovation Challenge – Забезпечення можливостей для молодих творців змін

WNISEF визначає цільові аудиторії для своїх проектів в Україні поза межами ustalених категорій, таких як соціальний статус і вік. Серед цільових груп WNISEF – державні службовці, керівники компаній, громадські організації, соціальні підприємці і навіть діти. Ми віримо, що зміни можуть відбуватися на всіх етапах життєвого циклу; зокрема, діти можуть бути потенційними творцями змін, які підтримують розвиток нових тенденцій і навіть впливають на старші покоління.

Technovation Challenge – це проект, який через ІТ-навчання і дослідження нових ідей мотивує юних дівчат бути рішучими, впевненими і активними. Вперше реалізований в Україні у 2017 році, він заохочує дівчат віком від 10 до 18 років здобувати освіту і професійно розвиватися у сфері STEM.

Розширення таких можливостей є життєво важливим для українського суспільства, яке має культуру сильної освітньої підготовки, але часто все ще керується традиційними гендерними і віковими стереотипами. Мета проекту полягає в тому, щоб продемонструвати: якщо докладати необхідних зусиль і мати бажання вчитися у менторів і один в одного, кожен може бути успішним у будь-якій професії.

У рамках проекту дівчата мають ціль: розробити і презентувати ідею мобільного додатку для участі у конкурсах як на місцевому, так і на міжнародному рівнях. Більшість команд працюють над розробкою додатків, спрямованих на вирішення конкретних проблем громади. Рішення, запропоновані в цьому році, охоплювали сфери від управління відходами до

допомоги бездомним тваринам чи підтримки таких загальнонаціональних ініціатив, як реформа системи охорони здоров'я. Щодо останнього, за результатами презентації команду запросили на зустріч з реформаторами з Міністерства охорони здоров'я, що стало підтвердженням того, що ідеї учасниць здатні привернути увагу високопосадовців.

Деякі мобільні додатки були розроблені для вирішення більш особистих питань, наприклад, проблем підліткової самотності і спілкування батьків із дітьми. Несподівано програма допомогла розкрити нові теми для обговорення в українському суспільстві, які дорослі часто недооцінюють. Найбільш успішними учасниками стали команди з невеликих міст, що підтверджує: ідеї, які надихають, можуть надходити з будь-якого куточка нашої країни.

Переможцем Technovation Challenge

у 2018 р. стала команда Sage з м. Кременчук, яка на основі академічних даних розробила додаток для боротьби із втомою і стресом. Учасники здобули перемогу на регіональному рівні в Києві і відвідали світовий конкурс World Pitch у Сан-Франциско, США. По завершенню конкурсу капітан команди Мілена дала інтерв'ю для телебачення і радіо на тему лідерства дівчат серед однолітків.

Хоча не всі команди стали переможцями проекту в цьому році, це не завадило їм спробувати свої сили знову. Так, одна з команд здобула перемогу в конкурсі з ІТ у Словаччині!

WNISEF радий відзначити зростання зацікавленості програмою в Україні. В усьому світі до Technovation вже долучилися понад 20 000 дівчат зі 100 країн. Усього за рік кількість учасників в Україні зросла більш ніж удвічі, а кількість фінальних презентацій – майже втричі. Крім цього, більшість

дівчат-учасниць з найуспішніших команд представляли не Київ і не дорогі приватні школи, а Шепетівку, Надвірну, Кременчук та інші невеликі міста з усієї України. Вони підтвердили, що творчість і наполегливість, а не соціальний статус, є визначальними для досягнення успіху.

Як і у випадку більшості змагань, участь у них приносить більшу винагороду, аніж перемога. Technovation поступово згуртовує навколо себе спільноту талановитої молоді і перспективних менторів, які допомагають учасникам зростати. Середменторів – представники

Technovation Україна, 2017-2018 рр.

української IT-спільноти, волонтери Корпусу миру та прогресивні місцеві вчителі. Серед гостей регіонального конкурсу – українські жінки-лідерки, представники посольств, генеральні директори і художники. Той факт, що дітей сприймають як дорослих, прислухаються до них, мотивує юних учасників продовжувати генерувати і реалізовувати свої ідеї.

Щоб зробити Technovation максимально ефективним, WNISEF також організував літній табір, де учасники програми працюють з менторами у спеціально створеному середовищі та мають можливість відкривати для себе нові ідеї у нових місцях. У 2017 році табір був проведений у Львові, у 2018 році – у Харкові. Це дало можливість 30 дівчатам з усієї України побачити схожі і відмінні риси між різними містами України і допомогло адаптувати мобільні додатки для більш широкої аудиторії.

Також у програмі літнього табору – зустрічі з місцевими органами влади, представниками IT-департаментів та інноваційних компаній.

Досвід роботи WNISEF із Technovation став новим поглядом на сферу людських досягнень, яку зазвичай ігнорують. Ми були зворушені результатами створення особливого середовища, де діти можуть працювати разом у командах, ділитися ідеями як один з одним, так і з дорослими. Концепція Technovation заслуговує додаткової уваги: якби більше дорослих на керівних посадах бачили, наскільки наполегливими є діти, можливо, вони почали б більше цінувати молодіжну винахідливість і не зважали б на стереотипи щодо віку і статі. Досвід WNISEF у роботі з проектом Technovation також демонструє інтелектуальне різноманіття, яке може допомогти трансформувати такі країни, як Україна за короткий період часу.

ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Із самого початку своєї діяльності Програма соціального інвестування ґрунтувалася на переконанні, що люди, які істотним чином змінюють світ навколо себе, можуть породжувати власні ідеї та мотивацію. Для того, щоб діяти,

таким людям потрібні лише фінансові ресурси. Метою програми є створення середовища, в якому для вирішення проблем громад використовуються доступні ресурси.

Рівні можливості для соціальних підприємств

Ми працюємо над створенням рівних можливостей для соціальних підприємств в Україні вже протягом трьох років. Наша мета – забезпечити для них рівні умови конкуренції з іншими підприємствами. Результати свідчать про очевидну наявність попиту, а також величезний потенціал подальшого розвитку соціального підприємництва в країні.

У 2018 році Програма соціального інвестування стала справжнім оборотним фондом для соціальних підприємств: було повністю погашено три з перших наданих кредитів і реінвестовано 100 000 дол. США в нові проекти. Якщо ця тенденція триватиме, Програма зможе забезпечити безперервну роботу з незначною донорською підтримкою. Окрім цього, ми продовжуємо створювати партнерства між соціальними підприємцями, а також налагоджувати зв'язки з донорами та експертами, які можуть допомогти позичальникам удосконалювати свої бізнес-плани або знаходити нові джерела фінансування.

Врешті решт, ми стаємо свідками значних непрямих переваг нашої програми, адже її учасники демонструють швидкий розвиток і розширюють діапазон

власного соціального впливу. Пекарня «Горіховий дім» налагодила партнерство з Львівською міською адміністрацією, яка надала площу для відкриття притулку для жінок, що стали жертвами домашнього насильства. Фермерському підприємству «Агро бізнес КПП» вдалося збільшити прибуток і забезпечити розширення господарської діяльності, зокрема, придбати новий комбайн. Благодійний магазин «Даруй добро» створив нову власну програму грантів, пропонуючи мікро-гранти на соціальні проекти на конкурсній основі.

Наступного року, продовжуючи програму кредитування, ми плануємо зосередитися на популяризації соціального підприємництва в Україні. Зокрема, ми вважаємо, що прийняття Закону «Про соціальне підприємництво» допоможе надати йому формальний статус і відкрити нові можливості для співпраці з банками, іншими донорами та офіційними інституціями. За наявності відповідного підґрунтя соціальні підприємства здатні швидко й незалежно розвиватися, перетворюючи соціальні інвестиції приватних підприємств в Україні із винятку на норму.

Urban Space 500

Ігор Фарберов,
директор
Urban Space 500

Юрій Филюк,
розробник бізнес-ідеї
Urban Space

– це громадський ресторан, яким керує група з 500 соціальних інвесторів. Цей ресторан є не лише підприємством громадського харчування, а й платформою для різноманітних соціальних заходів і проектів. Початкові інвестори, кожен з яких вклав 1 000 дол. США у створення підприємства, також беруть активну участь у його управлінні, але, головним чином, вибирають соціальні проекти, що фінансуються за рахунок 80% прибутку ресторану. Згідно зі стандартами нашої програми, це робить Urban Space 500 «взірцевим» соціальним підприємством – воно є прибутковим, соціально орієнтованим, виділяє конкретну частку прибутку на соціальні цілі, ним управляють інвестори за демократичним принципом.

Уперше цю ідею було реалізовано в 2014 році в Івано-Франківську підприємцем-ресторатором Юрієм Филюком. У 2018 році ідея була адаптована та вийшла на новий рівень у Києві. Urban Space 500 – це свого роду тестовий проект: якщо можна мобілізувати й об'єднати 500 інвесторів у статутний фонд, концепцію може бути відтворено в інших містах України в меншому масштабі. Замість прямої фінансової допомоги WNISEF надав кредит у розмірі 2 мільйони гривень (75 306 дол. США), щоб допомогти підприємству забезпечити для себе зручне розташування в центрі Києва. Фінансування всіх витрат, що залишалися, було здійснено за рахунок зовнішніх кредитів або самими інвесторами.

Відкриття ресторану наприкінці лютого 2018 року було значним успіхом. В Urban Space 500 вже проводяться численні конференції та збори міських активістів; також тут транслюється радіостанція Urban Space Radio, яка популяризує українську музику. Окрім цього, інвестори працюють над визначенням критеріїв соціальних проектів, які вони планують підтримувати, хоча, найімовірніше, в центрі уваги буде міська трансформація Києва. Ми переконані в тому, що в найближчому майбутньому Urban Space 500 стане практичним прикладом для майбутніх соціальних підприємців в Україні та регіоні.

Туристично-спортивний клуб «Манівці»

Софія Ступко,
співдиректор туристично-спортивного клубу
«Манівці»

– це організація, яка сприяє популяризації здорового способу життя та екологічної культури серед дітей. «Манівці» було створено як громадську організацію у Львівській області для проведення спортивних заходів, змагань та інших подій для дітей за собівартістю або безкоштовно. Однак клуб став настільки успішним, що почав отримувати пропозиції від корпорацій щодо організації відпочинку для їхніх працівників.

У результаті, «Манівці» перетворилися з неурядової організації на соціальне підприємство.

Кредит, наданий фондом WNISEF, допоміг клубу «Манівці» в партнерстві з представниками місцевих органів влади очистити та обладнати місцевий став у селі Березина. Це місце наразі використовується як сучасна споруда для проведення дитячих тренувань, що розширює соціальний вплив клубу. За рахунок кредиту WNISEF також було придбане додаткове обладнання для клубу, включно з мікроавтобусом, який використовується для екскурсійних поїздок.

«Друкарський дім»

це друкарня в Краматорську, Донецькій області, заснована Донецькою обласною організацією осіб з інвалідністю. Головна мета цього соціального підприємства – забезпечувати роботою осіб з обмеженими фізичними можливостями. Для цього зарезервовано щонайменше 50% штатних посад на підприємстві. Окрім цього, підприємство надає різні види матеріальної та нематеріальної підтримки особам з обмеженими фізичними можливостями по всій області.

Кредит WNISEF допоміг підприємству оновити друкарське обладнання і, таким чином, підвищити свою конкурентоздатність на ринку.

ПРОГРАМА ЕКОНОМІЧНОГО ЛІДЕРСТВА

У рамках Програми економічного лідерства WNISEF фінансує та підтримує діяльність шести осередків Української академії лідерства; підтримує шість інших програм,

які сприяють розвитку підприємництва серед молоді; надає гранти на навчання українським і молдовським студентам у трьох напрямках.

Українська академія лідерства – Виховання нового покоління творців змін

Українська академія лідерства (УАЛ) не лише шукає й об'єднує нинішніх творців змін, але й прагне формувати нових за допомогою 10-місячної програми навчання, а також через обмін досвідом поза межами осередку.

Академії (нині діють у Києві, Миколаєві, Полтаві, Харкові, Львові і Чернівцях) щороку збирають понад 240 молодих

людей старшого шкільного віку, щоб виховувати у них змінотворців. Саме цей термін обрали студенти для визначення своєї мети перебування в УАЛ – удосконалювати себе і допомагати іншим членам своїх громад. Вся програма УАЛ спрямована на те, щоб допомагати студентам реалізувати своє бачення і доносити це бачення до якомога більшої кількості молодих людей по всій країні.

Бути змінотворцем – це те, що студенти та випускники УАЛ вчаться робити щодня. Деякі з них вже успішно вирішили ті проблеми своїх громад, які дорослі не могли подолати роками.

Учасники УАЛ Миколаїв на пляжі «Чайка»

Група студентів УАЛ з Миколаєва очолила проект з очищення і реконструкції міського пляжу «Чайка», щоб дати нове життя єдиному у місті громадському пляжу, який став несанкціонованим звалищем. Щоб розробити проектну пропозицію та взяти участь у конкурсі на муніципальне фінансування, молоді люди долучили до ініціативи експертів з міського розвитку і місцевих підприємців. Після успішної кампанії пропозиція УАЛ здобула понад 250 голосів у міській раді, мотивуючи інших молодих людей боротися за місцеві бюджети, навіть якщо перемога суперечила встановленим схемам фінансового розподілу.

Другий випуск, УАЛ - Харків

Студенти УАЛ у Харкові ініціювали «Бумеранг» – програму підтримки громадян літнього віку, які живуть поблизу Академії. Літніх людей запросили відвідати УАЛ, де вони могли більше дізнатися про те, хто такі змінотворці і чому необхідні зміни, а також відвідати заняття з йоги, пройти навчання з комп'ютерної грамотності та української поезії. На сьогодні вже понад 200 пенсіонерів побували на навчанні

в УАЛ, що дало можливість навчатися обом поколінням. У результаті запуску «Бумерангу» щонайменше 400 людей літнього віку в Харківській області виявили зацікавленість у партнерстві з УАЛ у Харкові. Інші академії відкриють аналогічні програми по всій Україні наступного року.

WNISEF також використовував додаткові можливості для розширення діяльності і впливу УАЛ. У жовтні 2018 року ми організували Форум державотворців «Софія Київська». Ця подія дала можливість 500 активним представникам молоді, включно зі

студентами і випускниками УАЛ, взяти участь у роботі ключових зацікавлених осіб в уряді. Ми маємо намір і далі розвивати цю ідею, щоб удосконалювати діяльність Форуму молодих лідерів світу у Давосі, який покликаний мотивувати нове покоління долучатися до роботи з питань державної політики. Також спільно з благодійним фондом «Повір у себе» ми заснували «Підйом!» – проект з лідерства для молодих людей з невеликих міст і сіл. Використовуючи осередки УАЛ як основу, ця програма зібрала понад 300 студентів для проведення лекцій, навчання і обговорення, як трансформувати ідеї в реальні ініціативи і як їх реалізовувати у своїх громадах. Фонд також надав спонсорську підтримку конкурсу, головною винагородою для переможців якого стало фінансування місцевих проектів. Представництво ООН в Україні визнало «Підйом!» одним із

Євген Морозов

переїхав зі Львова до Чернівців, щоб допомагати розвивати новий осередок УАЛ і поширювати лідерський рух у новому регіоні. Його проактивний підхід та відмінна робота отримали позитивні відгуки від місцевої громади та міської ради.

найважливіших проектів, які сприяють розвитку молоді у сільській місцевості.

Попит на створення осередків УАЛ в інших містах України зростає з кожним роком. У 2018 році у п'ять академій надійшло понад 3 200 заявок; конкурс склав 17 людей на місце. Крім цього, завдяки допомозі місцевих підприємців з обладнанням і фінансуванням, необхідним для забезпечення функціонування нової УАЛ у регіоні, стало можливим відкриття шостого осередку в Чернівцях. Команда цієї Академії складається здебільшого з нових менторів, які значно підсилили проектну команду.

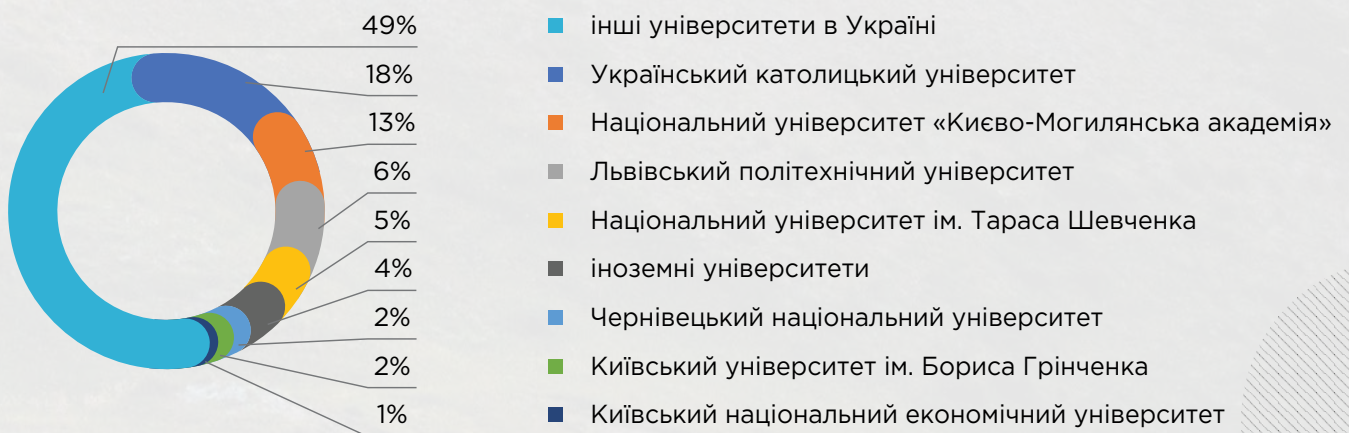
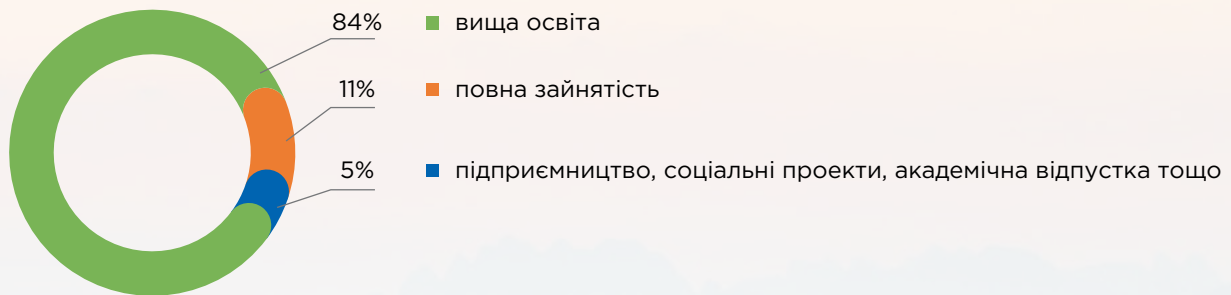

Випускники УАЛ

На кінець 2018 року УАЛ нараховує 408 випускників, які втілюють у життя те, чому вони навчилися протягом десяти місяців в УАЛ. 84% випускників УАЛ продовжують освіту у провідних університетах України в галузі інформаційних технологій, міжнародних відносин, права, державного управління, менеджменту та адміністрації,

військових наук, національної безпеки, безпеки державного кордону, освіти / педагогіки, журналістики, культури та мистецтв, теології, а також соціальних та поведінкових наук. 11% працюють у місцевих компаніях. 5% відкрили свій бізнес, працюють у соціальних проектах або подорожують за кордоном.

Георгій Дехтяренко

разом з випускником УАЛ Іваном Сирцовим заснував мережу молодіжних колівінг-середовищ у Києві, спрямовану на створення середовища довіри, натхнення та розвитку через об'єднання активної молоді. Георгій також створив службу прокату таксі, спрямовану на працевлаштування людей з вадами слуху.

Іванна Гребеняк

навчалася в Лондонському університеті мистецтв, отримавши фінансування у повному обсязі від Фонду родини Загорій. Після першого року навчання вона переїхала до Риму вивчати кінематограф в Американському університеті, щоб дати можливість продовжити фінансування інших потенційних студентів. Іванна активно працює в діаспорській спільноті, зокрема допомагає Пласту (українській скаутській організації) в Лондоні, а також українським переселенцям у Римі.

Влад Ільїн

знайшов своє професійне покликання під час 10-місячного перебування в УАЛ. Навчання в Академії мотивувало його змінити своє життя і подати документи на курс військової підготовки, а згодом – до Одеської морської академії.

Дмитро Михайліс

використовує досвід, набутий в УАЛ, щоб покращити туристичні послуги у рідному місті Умань (Черкаська область). Він заснував послугу прокату міні-велосипедів у Національному парку «Софіївка» та приєднався до робочої групи з розробки міської стратегії.

Аглая Ногіна

є рушійною силою створення та активної роботи студентської молодіжної ради у Національній академії образотворчого мистецтва у Києві, де вона вивчає кіномистецтво. Вона сформувала команду та разом із однокурсниками впровадила законодавчі зміни в Академії, організувала низку заходів, створила команду маркетингу соціальних медіа (SMM) та запустила магазин тематичних сувенірів. Аглая також розробила та розпочала продаж креативних зошитів, а також продовжує займатися волонтерською діяльністю у сфері мистецтва для дітей.

Богдан Скоропад

вважає, що українці повинні брати відповідальність за свої міста, і, навчаючись у Львові, продовжує роботу з активізації молоді свого рідного міста Жовква у Львівській області. Він організував Форум відповідального молодіжного лідерства для підлітків рідного міста, який, крім традиційних семінарів, включав волонтерську роботу та опитування громад.

Вікторія Степаненко

подала документи і була прийнята на навчання в університет Minerva Schools, Keck Graduate Institute, престижний вищий навчальний заклад у США. Вікторія стала першою україркою, яку зарахували на навчання в Minerva, і була обрана адміністратором студентів першого року навчання.

Дарина Судачек

стала головою студентського уряду Українського католицького університету. Вона вивчає політологію і вже стажувалася в Громадянській мережі Opora та була волонтером під час виборів Президента в Україні.

У найближчі роки діяльність УАЛ буде зосереджена на розширенні партнерських відносин з міжнародними організаціями та донорами, що допоможе забезпечити стабільність роботи. Цього року ми запустили фонд в США та Канаді з метою збору 50 мільйонів доларів для фінансування діяльності академій. Переговори тривають з потенційними донорами / партнерами у Сан-Франциско, Чикаго, Нью-Йорку, Х'юстоні, Пенсильванії, Філадельфії, Торонто, Оттаві, Монреалі, Едмонтоні та інших великих містах Північної Америки. Водночас ми маємо намір делегувати місцевим партнерам більше відповідальності у різних сферах діяльності Академії: від вибору місцевих

проектів до забезпечення фінансування з місцевих і регіональних бюджетів.

Попри постійний попит на відкриття додаткових осередків УАЛ в інших містах України, для запуску нових регіональних відділень необхідне додаткове місцеве фінансування. Винятково зацікавлене у відкритті осередку Академії місто Маріуполь. Така ініціатива є по-справжньому привабливою, оскільки осередок у Маріуполі, стратегічно розміщеному близько до російського кордону, може стати потужним центром, що об'єднуватиме молодих людей зі сходу і півдня України і сприятиме встановленню успішних зв'язків між її регіонами.

Молодіжне підприємництво – Зародження змін в Україні і Молдові

Підприємці є важливою ланкою в процесі змінотворення. Вони втілюють зміни в життя і реалізують ідеї, пропонуючи дієві рішення. Програма молодіжного підприємництва має на меті створення сприятливих умов для розвитку молодих людей з практичними ідеями, які готові брати на себе ризики, що є характерними для інновацій.

Програма розроблена для розвитку інноваційної економіки в Україні і Молдові через створення необхідної для її підтримки екосистеми. Нинішні умови в обох країнах гальмують впровадження інновацій через низький внутрішній попит на високотехнологічні рішення, низький рівень зв'язку зі світовими

ринками і мінімальну підтримку нових ідей. Надаючи допомогу і можливості для навчання, програма прагне створити мережу відважних підприємців, спроможних пропонувати інноваційні рішення і продукти, які змінюють життя людей не лише в Україні і Молдові, а й в усьому світі.

Надалі Програма молодіжного підприємництва буде працювати над вдосконаленням відносин і співпраці між підприємцями, а також знайомитиме їх із найкращими наставниками у регіоні і світі. Ми будемо і далі надавати молодим людям доступ до освіти світового рівня, щоб допомогти створити нове покоління творців змін в Україні і Молдові.

Entrepreneur-in-Residence (EIR) надає стартапам безкоштовні можливості менторства і налагодження зв'язків. Головна мета проекту – залучення досвіду світового рівня у роботу перспективних молодих підприємців з України. З моменту запуску проекту в березні 2018 року понад 35 стартапів взяли участь у менторській програмі і понад 100 – у заходах, організованих в рамках цього проекту.

Tech Village – це платформа, яка об'єднує підприємців з усієї Молдови, підтримує їхні ідеї і допомагає налагодити зв'язки з іншими підприємцями Центрально-Східної Європи. Перша подія, проведена у вересні 2018 року, зібрала близько 200 менторів, інвесторів і представників бізнесу для обговорення нагальних питань і перспективних ідей, а також можливостей їх розвитку протягом найближчих місяців.

Школи кодування, Молдова – У партнерстві з iHub у Молдові WNISEF створив курси кодування для підлітків і дорослих, зацікавлених у програмуванні. Мета проекту – підвищити громадський інтерес до IT-галузі та IT-освіти, а також зробити працевлаштування у сфері IT доступним для більш широкого кола людей. З моменту запуску в 2018 році навчання на курсах пройшли близько 300 людей.

US Consumer Electronics Show – Вже третій рік поспіль WNISEF у партнерстві з Українською асоціацією венчурного та приватного капіталу (UVCA) і компанією Concepter обирає найбільш видатні українські стартапи, щоб підтримати їхню участь у щорічній міжнародній виставці побутової електроніки Consumer Electronics Show (CES) у Лас-Вегасі, США. Дана ініціатива має на меті підвищення обізнаності міжнародної спільноти про українські таланти, а також допомагає українським підприємцям швидше розвиватися і привертати увагу дистриб'юторів, клієнтів, інвесторів і ЗМІ. У 2018 році WNISEF підтримав участь у події восьми стартапів. Усього протягом трьох років фонд надав підтримку 18 учасникам цієї міжнародної виставки, які зібрали на CES понад 3 мільйони доларів. Ще вісім компаній взяли участь у виставці в січні 2019 року.

Одним із найоригінальніших стартапів на CES у 2018 році стала українська компанія Kwambio, яка займається 3D-друком керамічних виробів. Під час виставки команда Kwambio представила свій новий 3D-принтер, спеціально розроблений для 3D-друку керамічних об'єктів і моделей, які використовуються в галузі дизайну, охорони здоров'я та аерокосмічної промисловості. Kwambio володіє керамічними порошками, промисловими 3D-принтерами, а також власною технологією для струменевого друку. Після участі у виставці компанія була прийнята бостонським акселератором Techstars, і змогла зібрати 2 млн дол. США від групи інвесторів на чолі з Stanley Ventures, венчурним підрозділом Stanley Black & Decker.

Стипендіальні програми – Розвиток творців змін у бізнесі, освіті та державному управлінні

SEED Grant є лідером у наданні стипендій молодим українським і молдовським фахівцям з 2015 року. Програма спрямована на подолання критичного розриву, який існує між можливістю молодого професіонала здобути високоякісну освіту за відсутності фінансування і попитом на високоякісні кадри у сфері управління, юриспруденції та громадської політики на українському і молдавському ринках, що є необхідною умовою для ефективного економічного розвитку. За правилами програми, після закінчення навчання стипендіати повертаються до своєї країни, щоб застосувати отримані знання та навички у провідних українських і молдовських корпораціях та урядових інституціях. Таким чином, зменшується прогалина між попитом на якісних спеціалістів і пропозицією, яка існує у приватному і державному секторах.

З моменту запуску програми в 2015 році **SEED Grant** надав понад 40 стипендій, включно з 6 у 2018 році на загальну суму близько 4 млн дол. США. Сімнадцять випускників повернулися до своїх країн, п'ять протягом погодженого терміну відшкодували суму стипендії в повному обсязі із врахуванням відсотків, і ще вісімнадцять досі навчаються. Випускники **SEED Grant** продовжують отримувати високооплачувані пропозиції працевлаштування від провідних українських організацій, які є рушіями змін у своїх галузях. Наприклад: після закінчення MBA в Дюкському університеті Юлія Гуменяк повернулася в Україну, щоб стати головним виконавчим директором One Philosophy Group of Companies. Вона керує групою з п'яти

компаній, які працюють в Україні і за кордоном і надають повний спектр консультаційних послуг, включно зі стратегічними інтегрованими маркетинговими комунікаціями; брендингом; зв'язками з урядом і громадськістю; консалтингом у сфері зв'язків з громадськістю, лідерства і управління талантами; менеджментом у сфері охорони здоров'я. Юлія досягла видатних результатів, розвиваючи бізнес, орієнтуючись на глобальну конкурентоспроможність Групи та створюючи додаткову цінність для клієнтів компанії завдяки синергії різноманітних знань і досвіду. Єгор Самусенко після закінчення бізнес-школи Чиказького університету наразі обіймає посаду керівника відділу фінансового планування та аналізу компанії Kernel, найбільшого в світі виробника соняшникової олії. Єгор

займається трансформацією системи підготовки управлінської звітності і переходом до практики прийняття рішень на основі даних.

Mitacs Globalink Research Internship

- це висококонкурентна програма, яка надає українським студентам можливість для наукового стажування у сфері STEM. Щороку 50 українських студентів бакалаврату відбирають для навчання і проведення досліджень на різні теми під керівництвом провідних професорів Канади. Програма не лише надає студентам доступ до безпрецедентного досвіду і тренінгових програм, які стимулюють інноваційне мислення, але й дає змогу познайомитися й обмінятися досвідом із глобальною академічною та підприємницькою спільнотою. Студенти мають можливість відвідати такі компанії, як IBM, Google, Amazon, а також провідні канадські технологічні компанії, і налагодити з ними зв'язки. Крім того, програма має на меті об'єднати талановитих українських студентів та створити в Україні спільноту інноваторів.

Наступного року ми плануємо налагодити взаємодію між випускниками Mitacs та Української Академії лідерства - щоб розширити мережу молодих активних українців і поєднати соціальну свідомість УАЛ з підприємницьким хистом Mitacs.

Програма Стенфордського університету «Ukrainian Emerging Leaders Program»

кожного року пропонує три стипендії на 10-місячний курс для українських студентів Стенфордського університету. Обрані студенти здобувають освіту світового рівня у сфері громадянських прав, підприємництва або правової і політичної діяльності.

Одним із найбільших трансформаційних досягнень Програми є створення тренінгового курсу з громадського лідерства для українських урядовців. За ініціативою випускника Стенфордської програми Олександра Стародубцева, програма використовуватиме модель і методологію навчання Української академії лідерства для забезпечення додаткової підготовки близько 1 000 державних службовців щороку, від посадових осіб нижчого рівня до заступників міністрів. Програма має на меті згуртувати урядовців-реформаторів і мотивувати їх досягати успіху.

ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ WNISEF ПОЗА ПРОГРАМОЮ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ

WNISEF вийшов за межі Програми технічної допомоги і повернувся до своєї ролі інвестора наприкінці 2017 року, з початком роботи фонду U.Ventures, створеного для підтримки українських ІТ-стартапів. Ця інвестиційна діяльність вже продемонструвала відмінні результати, про які йдеться далі.

Ще однією ініціативою поза межами чотирьох програм технічної допомоги WNISEF стало партнерство з Міністерством охорони здоров'я України для боротьби з масовою корупцією в українській системі надання медичних послуг. Успіх цього партнерства також описаний нижче.

Фонд U.Ventures – Створення спільноти відважних підприємців

WNISEF запусив фонд U.Ventures, щоб скоротити розрив у фінансуванні технологічних стартапів на ранніх стадіях в Україні. Ці стартапи представляють нове покоління підприємців, які наважуються створювати та розвивати впливові інновації для України та світу. Забезпечення раннього фінансування талановитих творців змін має на меті сприяти розвитку підприємництва в Україні.

Однак ми швидко усвідомили, що недостатнє фінансування – не єдина перешкода для розвитку стартапів. Щоб прискорити подальше зростання українських стартапів за кількістю та якістю, нам необхідно було розглянути всю

екосистему, у тому числі людські ресурси, фінансування, простоту ведення бізнесу та ІКТ-інфраструктуру. І хоча неможливо вплинути на всі елементи екосистеми, ми зосередилися на двох основних напрямках, де можемо принести найбільшу користь: забезпечення доступу до фінансування на ранніх стадіях і сприяння розвитку людських ресурсів в Україні.

У 2018 році U.Ventures, крім того, що став одним з трьох найактивніших інвесторів у стартапи на ранніх стадіях в Україні, зосередився на побудові відносин та підтримці інших ініціатив, які пов'язують стартапи в органічну екосистему. Серед них: (1) співпраця з Unit.City у рамках менторської програми Entrepreneur-in-Residence, яка запрошує досвідчених підприємців з-за кордону як висококваліфікованих наставників для українських стартапів; крім того, спільна робота над створенням Посібника з технологічної екосистеми України; (2) співпраця з Українською асоціацією венчурного та приватного капіталу і Concepter щодо організації павільйону Ukraine Tech на виставці Consumer Electronics Show у Лас-Вегасі; (3) співпраця з iHub Chisinau для підтримки у Молдові Tech Village – видатного міжнародного регіонального стартапу, який проводить конкурси та семінари; та (4) співпраця з Youth for Innovation Development і Brainbasket для завершення програми з основ кодування для дітей у Молдові.

Завдяки співпраці з U.Ventures ці проекти стають платформами для обміну ідеями в рамках розгалуженої IT-спільноти, яка має ресурс для розвитку потенційних новаторів і змінотворців у авангарді майбутнього.

Результати підтверджують, що, українська стартап-спільнота продемонструвала значне зростання протягом останніх трьох років. За даними Української асоціації венчурного та приватного капіталу, за останні три роки венчурні інвестиції в Україні зросли більш ніж утричі, з 80 до 265 млн дол. США. Кількість стартапів також збільшилася вдвічі – з 1 000 до близько 2 000 на кінець 2018 року. Кількість ресурсів та ініціатив з підтримки молодих підприємств також

зросла в геометричній прогресії з появою численних шкіл з кодування, навчальних таборів і хакатонів.

Мета U.Ventures – стати активним членом цієї спільноти. Інвестувавши понад 3,6 млн дол. США у десять стартапів за останні два з половиною роки, ми віримо, що наш внесок допоміг ключовим підприємцям усвідомити, що в Україні можливо залучити фінансування для стартапів і що країна може стати ефективною IT-базою.

Завдяки послідовним зусиллям WNISEF українська стартап-спільнота зростає; щомісяця з'являються нові компанії. Ми продовжуватимемо відстежувати розвиток стартап-індустрії та обирати проекти для підтримки.

Коли U.Ventures розглядає стартапи для інвестицій, ми зосереджуємося на людях як на першочерговому факторі. На ринку є багато ідей, але мало хто має рішучість, лідерські якості та бачення, щоб перетворити їх на робочий продукт, який вирішує реальну проблему або нагальне питання споживачів. Такі стартапи як 3DLook і YouTeam допомагають долучити українських підприємців до міжнародної спільноти і представляють найкращі українські таланти на глобальному ринку.

Вадим Роговський

2018
ВИДАТНИЙ
ТВОРЕЦЬ
ЗМІН

є одним із таких підприємців і автором низки стартапів із загальним оборотом в 20 млн дол. США. У 2018 році U.Ventures підтримав його останню ініціативу – 3DLook, додаток для електронної комерції, який використовує власну сучасну технологію вимірювання тіла, а також віртуальну реальність та штучний інтелект, щоб обрати ідеальний одяг під час онлайн-шопінгу. Ідея спрямована на невикористаний онлайн-потенціал індустрії моди та одягу, який оцінюється у 1,2 трлн дол. США, адже понад 30% покупок у всьому світі щороку повертається через те, що вони не підійшли покупцям. У разі успіху стартап може докорінно змінити індустрію моди та онлайн-шопінг.

Антон Міщенко

2018
ВИДАТНИЙ
ТВОРЕЦЬ
ЗМІН

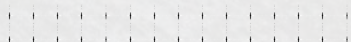
– генеральний директор YouTeat – стартап-компанії, яка відкриває глобальний ринок кадрів для команд з розробки програмного забезпечення. Оскільки ІТ-компаніям все частіше доводиться заповнювати кадрові прогалини швидко і ефективно, а стартапи на ранніх стадіях зіштовхуються з труднощами під час пошуку кваліфікованих працівників при обмеженому фінансуванні, YouTeat намагається глобалізувати пошук незалежно від місця розташування працівника. Антон керує амбіційною командою людей із різноманітним досвідом, яка у 2018 році стала однією з усього лиш чотирьох українських стартапів, які були прийняті до Y-combinator – глобальної програми прискорення розвитку стартапів.

Технічний офіс реформ системи охорони здоров'я – Підтримка взірцевих змін

Безпосередній вплив стану здоров'я людини на економічний розвиток, результативність та ефективність, а також на національну безпеку є беззаперечним. Ця істина резонує на всіх рівнях і в усіх сферах життя України завдяки роботі команди творців змін під керівництвом виконуючої обов'язки Міністра охорони здоров'я доктора

Уляни Супрун і за сприяння Технічного офісу реформ системи охорони здоров'я, який фінансує WNISEF.

Донедавна система охорони здоров'я України функціонувала на засадах дискредитованої радянської моделі, яка слугувала фінансовим та політичним інтересам невеликої частини населення

і функціонувала за рахунок мільйонів людей, які потребують ефективних, доступних та якісних медичних послуг. Сьогодні проактивна команда творців змін докладає значних зусиль для трансформації системи охорони здоров'я країни, усунення корупційної складової та реалізації економічної політики, яка сприятиме переходу на нову західну модель управління та надання послуг у сфері охорони здоров'я.

Із самого початку процесу трансформації системи охорони здоров'я, в.о. Міністра охорони здоров'я Уляна Супрун зосередилась на впровадженні найкращих міжнародних практик та налагодженні партнерських відносин з міжнародними організаціями, донорами та експертами. Реформа системи охорони здоров'я цілковито базується на перевірених міжнародних ноу-хау та досвіді, а також передбачає втілення ініціатив, які запобігатимуть злочинним діям та корупції в рамках системи. Наприклад, Міністерству охорони здоров'я України вдалося знизити закупівельні ціни на фармацевтичні препарати та медичні вироби приблизно на 40%, з безпосередньою економією близько 200 тис. дол. США, через здійснення державних закупівель за допомогою авторитетних міжнародних закупівельних систем. Тепер ці кошти використовуються для придбання більшого обсягу ліків для українців замість того, щоб задовольняти чийсь корупційні інтереси.

Розуміючи нагальну потребу в трансформації системи охорони здоров'я України, WNISEF розпочав активне співробітництво з Міністерством охорони здоров'я у 2016 році з метою створення Технічного офісу реформ системи охорони здоров'я. Офіс, у якому працює група молодих професійних ентузіастів, відіграє роль динамічного механізму підтримки, який готовий зробити все

необхідне для сприяння подальшій трансформації системи. У переліку дієвих інструментів – підтримка та консультації провідних світових медичних та юридичних експертів; розробка комунікаційної стратегії для боротьби з дезінформацією; інформування громадськості про цілі та переваги реформи охорони здоров'я, щоб заручитися підтримкою українців.

Разом з іншими донорами WNISEF допоміг розробити комунікаційну стратегію Міністерства на початку роботи над трансформацією системи охорони здоров'я у 2016 році. Завдяки довгостроковому плануванню та послідовній комунікації, реформа охорони здоров'я стала одним із видатних досягнень політики українського уряду, а також однією з трьох найпопулярніших тем в українських ЗМІ у 2018 році. Активний публічний дискурс допоміг Міністерству залучити громадськість та постійно інформувати суспільство про поточні перетворення в системі. Адже відкритість і прозорість були надзвичайно важливими на фоні потенційних маніпуляцій з боку опонентів, спрямованих на підрив громадської довіри.

Вагомим показником перебігу реформи охорони здоров'я в Україні є використання соціальних медіа для постійного публічного спілкування. Сторінки у Facebook і Twitter в.о. Міністра щотижня читають мільйони українців, вони цитуються у сотнях статей традиційних засобів масової інформації. Ці комунікації, які здійснюються за підтримки Технічного офісу, стали новим золотим стандартом для публічних комунікацій українських урядовців.

Юридичний аспект також був одним із ключових у проведенні трансформаційних змін. З моменту свого заснування Технічний офіс надає правові оцінки та робить огляд законопроектів, підготовлених

Доктор Уляна Супрун,

2018
KEY
CHANGE
MAKER

виконуюча обов'язки Міністра охорони здоров'я України

Доктор Уляна Супрун та її команда є ключовими творцями змін у сфері охорони здоров'я України. Завдяки її відважним зусиллям, баченню та рішучості, пані Уляна та її команда досягли значних результатів у реформуванні старої корумпованої системи охорони здоров'я, незважаючи на значний агресивний супротив.

Станіслав Грецишин,

2018
KEY
CHANGE
MAKER

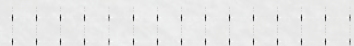
Голова Технічного офісу реформ системи охорони здоров'я (серпень 2016 - червень 2018), Керівник патронатної служби міністра (з червня 2018)

Станіслав координував створення та діяльність Технічного офісу у найскладніший період реформування системи охорони здоров'я в Україні. Зміни, яких вдалося досягнути на сьогодні, є значною мірою результатом його наполегливої праці і прагнення змінити систему, щоб покласти край схемам, які були у ній «звичною справою».

Міністерством. Серед них найбільш значущими були законопроекти «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» та «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». Ці законодавчі ініціативи передбачають нову модель фінансування охорони здоров'я, яка

надає державні гарантії, покращує фінансову безпеку громадян, а також забезпечує більш ефективний розподіл бюджетних ресурсів. Крім того, Технічний офіс брав участь у перегляді референтних цін на інсулін, що дало змогу зекономити сотні тисяч доларів США бюджетних коштів.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

За роки, що закінчились 30 вересня 2018 та 2017 рр.,
зі звітом незалежних аудиторів

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»
Фінансова звітність
за роки, що закінчилися 30 вересня 2018 та 2017 рр.

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів	
Звіти про активи та зобов'язання	40
Звіт про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду - 2018 р	41
Звіт про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду - 2017 р	42
Звіти про рух грошових коштів	43
Стислий перелік інвестицій - 2018 р	44
Стислий перелік інвестицій - 2017 р	45
Примітки до фінансової звітності	46

ПрАТ «КПМГ Аудит»
вул. Московська, 32/2, Київ, 01010
Україна
Телефон +380 (44) 490 5507
Факс +380 (44) 490 5508
E-mail info@kpmg.ua

Звіт незалежних аудиторів

Раді директорів

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Ми провели аудит фінансової звітності «Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд» («Фонд»), яка додається, що складається зі звітів про активи та зобов'язання, включаючи стислий перелік інвестицій, станом на 30 вересня 2018 р. та 2017 р., та відповідних звітів про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду та про рух грошових коштів за роки, що закінчилися зазначеними датами, а також відповідних приміток до фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності згідно з принципами бухгалтерського обліку, що є загальноприйнятими у Сполучених Штатах Америки; це включає розробку, впровадження та підтримання системи внутрішнього контролю, що стосується складання та достовірного подання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудиторів

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі наших аудитів. Ми провели аудити згідно із стандартами аудиту, що є загальноприйнятими у Сполучених Штатах Америки. Ці стандарти вимагають від нас планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості у тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит включає виконання процедур для отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Відповідно, ми не висловлюємо таку думку. Аудит також включає оцінку відповідності використаних облікових політик та прийнятності суттєвих облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої аудиторської думки.

ПрАТ «КПМГ Аудит», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України (ЄДРПОУ 31032100); член мережі незалежних фірм КПМГ, що входять до асоціації KPMG International Cooperative («KPMG International»), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Сертифікат №2397 від 26 січня 2001 року, виданий Аудиторською палатою України.

Звіт незалежних аудиторів

Сторінка 2

Думка

На нашу думку, фінансова звітність, про яку йдеться вище, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан «Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд» на 30 вересня 2018 р. та 2017 р. і результати його діяльності та грошові потоки за роки, що закінчилися зазначеними датами, згідно з принципами бухгалтерського обліку, що є загальноприйнятими у Сполучених Штатах Америки.

ПрАТ «КПМГ Аудит»

ПрАТ «КПМГ Аудит»

13 лютого 2019 р.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Звіти про активи та зобов'язання

станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр.

(в доларах США)

	2018	2017
Активи		
Інвестиції за справедливою вартістю: (вартістю \$51 842 665 та \$52 770 201 станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр., відповідно)	\$ 35 588 755	\$ 28 776 772
Грошові кошти та їх еквіваленти (примітка 6)	30 842 218	41 158 756
Довгострокові депозити по Програмі «Соціальне інвестування»	519 220	271 383
Витрати майбутніх періодів:		
Оплата послуг з управління інвестиціями (примітка 14)	162 320	165 792
Оплата послуг з управління програмами (примітка 14)	131 250	131 250
Інші	258 739	106 541
Основні засоби після вирахування накопичених зносу та амортизації (примітка 7)	90 129	116 435
Відсотки, дивіденди та інша дебіторська заборгованість	76 376	91 440
Інші активи	140 022	70 731
Всього активів	<u>\$ 67 809 029</u>	<u>\$ 70 889 100</u>
Зобов'язання та капітал Фонду		
Депозити, отримані від продажу (примітка 5)	\$ 325 000	\$ 325 000
Гранти, що підлягають виплаті (примітка 12)	231 123	321 439
Кредиторська заборгованість та інші нараховані витрати	374 414	318 267
Інші зобов'язання	10 500	14 759
Всього зобов'язань	<u>941 037</u>	<u>979 465</u>
Капітал фонду (тимчасово обмежений)	<u>66 867 992</u>	<u>69 909 635</u>
Всього зобов'язань і капіталу Фонду	<u>\$ 67 809 029</u>	<u>\$ 70 889 100</u>

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Звіти про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду за рік, що закінчився 30 вересня 2018 р.

(в доларах США)

	Тимчасово обмежені	Необмежені	Всього
Інвестиційний дохід			
Дохід у вигляді відсотків	\$ 285 232	-	\$ 285 232
Інший дохід	50 810	-	50 810
Всього інвестиційного доходу	336 042	-	336 042
Чисті активи, звільнені від обмежень			
Задоволення програмних обмежень (інвестиційна діяльність)	(1 226 032)	1 226 032	-
Операційні витрати на інвестиційну діяльність (примітка 10)	-	(1 226 032)	(1 226 032)
Чистий збиток від інвестиційної діяльності	(889 990)	-	(889 990)
Чистий реалізований збиток та зміна у нереалізованому збитку від інвестицій			
Чистий реалізований збиток від інвестицій	(699 549)	-	(699 549)
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій (примітка 5)	7 051 758	-	7 051 758
Чистий реалізований збиток та зміна у нереалізованому збитку від інвестицій	6 352 209	-	6 352 209
Чисте збільшення капіталу Фонду від інвестиційної діяльності	5 462 219	-	5 462 219
Чисті активи, звільнені від обмежень			
Задоволення програмних обмежень (Програми Фонду)	(8 503 862)	8 503 862	-
Програми Фонду			
Програма «Економічне лідерство»	-	(4 666 037)	(4 666 037)
Програма «Сприяння експорту»	-	(1 917 490)	(1 917 490)
Програма «Місцевий економічний розвиток»	-	(528 647)	(528 647)
Програма «Соціальне інвестування»	-	(124 835)	(124 835)
Адміністративні витрати (примітка 11)	-	(1 266 853)	(1 266 853)
Чисте зменшення капіталу Фонду від реалізації Програм Фонду	-	(8 503 862)	(8 503 862)
Чисте зменшення капіталу Фонду	(3 041 643)	-	(3 041 643)
Капітал Фонду на початок року	69 909 635	-	69 909 635
Капітал Фонду на кінець року	\$66 867 992	-	\$66 867 992

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Звіти про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду за рік, що закінчився 30 вересня 2017 р.

(в доларах США)

	Тимчасово обмежені	Необмежені	Всього
Інвестиційний дохід			
Дохід у вигляді дивідендів	\$ 512 496	-	\$ 512 496
Дохід у вигляді відсотків	101 490	-	101 490
Інший дохід	42 755	-	42 755
Всього інвестиційного доходу	656 741	-	656 741
Чисті активи, звільнені від обмежень			
Задоволення програмних обмежень (інвестиційна діяльність)	(1 359 771)	1 359 771	-
Операційні витрати на інвестиційну діяльність (примітка 10)	-	(1 359 771)	(1 359 771)
Чистий збиток від інвестиційної діяльності	(703 030)	-	(703 030)
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій			
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій (примітка 5)	2 669 694	-	2 669 694
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій	2 669 694	-	2 669 694
Чисте збільшення капіталу Фонду від інвестиційної діяльності	1 966 664	-	1 966 664
Чисті активи, звільнені від обмежень			
Задоволення програмних обмежень (Програми Фонду)	(10 654 297)	10 654 297	-
Програми Фонду			
Програма «Економічне лідерство»	-	(5 860 366)	(5 860 366)
Програма «Сприяння експорту»	-	(2 411 390)	(2 411 390)
Програма «Місцевий економічний розвиток»	-	(947 836)	(947 836)
Програма «Соціальне інвестування»	-	(143 388)	(143 388)
Адміністративні витрати (примітка 11)	-	(1 291 317)	(1 291 317)
Чисте зменшення капіталу Фонду від реалізації Програм Фонду	-	(10 654 297)	(10 654 297)
Чисте зменшення капіталу Фонду	(8 687 633)	-	(8 687 633)
Капітал Фонду на початок року	78 597 268	-	78 597 268
Капітал Фонду на кінець року	<u>\$69 909 635</u>	-	<u>\$69 909 635</u>

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Звіти про рух грошових коштів

за роки, що закінчилися 30 вересня 2018 та 2017 рр.

(в доларах США)

	2018	2017
Рух грошових коштів від операційної діяльності		
Чисте зменшення капіталу Фонду від операційної діяльності	\$ (3 041 643)	\$ (8 687 633)
Коригування для приведення чистого зменшення капіталу Фонду у відповідність до суми чистих грошових коштів, використаних в операційній діяльності:		
Надходження від:		
Розподілу прибутків обмежених партнерств	1 295 972	545 492
Інструментів капіталу – продаж третім особам, після вирахування комісії за консультаційні послуги	100 722	-
Інструментів капіталу – продаж інструментів капіталу фонду Emerging Europe Growth Fund III, L.P.	-	13 958 338
Повернення інвестованого капіталу	-	302 546
Боргових інструментів	-	150 000
Витрати на:		
Боргові інструменти	(650 000)	(500 000)
Інші фінансові активи	(650 000)	-
Частки обмежених партнерств	(426 595)	(7 875 725)
Основні засоби	(4 541)	(95 625)
Інструменти капіталу	-	(9 013 729)
Знос і амортизація	30 847	30 784
Чистий реалізований збиток від продажу інвестицій	699 549	-
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій	(7 051 758)	(2 669 694)
Збільшення довгострокового депозиту по Програмі «Соціальне інвестування»	(247 837)	(243 018)
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів на послуги з управління інвестиціями	3 472	(10 759)
Збільшення інших витрат майбутніх періодів	(152 198)	(5 878)
Збільшення дебіторської заборгованості від нарахованих відсотків, дивідендів та іншої дебіторської заборгованості	(114 809)	(97 787)
Збільшення інших активів	(69 291)	(38 159)
(Зменшення) збільшення грантів, що підлягають виплаті	(90 316)	52 074
Збільшення (зменшення) кредиторської заборгованості та інших нарахованих витрат	56 147	(59 260)
Зменшення інших зобов'язань	(4 259)	(4 035)
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності	(10 316 538)	(14 262 068)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	41 158 756	55 420 824
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	\$ 30 842 218	\$ 41 158 756

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Стислий перелік інвестицій станом на 30 вересня 2018 р.

(в доларах США)

Інвестиції (53,2%) ¹	Сума кредиту	Вартість	Справедлива вартість
Частки в обмежених партнерствах (18,3%)			
Emerging Europe Growth Fund III, L.P. (EEGF III)			\$ 9 291 797
Emerging Europe Growth Fund, L.P. (EEGF)			2 941 151
Всього частки в обмежених партнерствах²		\$ 14 806 695	12 232 948
Інструменти капіталу (27,8%)			
Україна (10,5%)			
Виробництво (8,2%)			
ТОВ «Керамейя»			5 195 837
Інше			325 000
Інтерактивні продукти (1,1%)			750 000
ІТ-послуги (1,1%)			720 000
Електронна комерція (0,1%)			54 904
Молдова (17,3%)			
Виробництво (15,2%)			
Glass Container Prim S.A.			5 910 203
Glass Container Company S.A.			4 240 000
Фінансові послуги (2,1%)			1 434 527
Всього інструментів капіталу		33 560 634	18 630 471
Боргові інструменти (3,5%)			
Молдова (2,5%)			
Виробництво (2,5%)³	\$1 675 336		1 675 336
Україна (1,0%)			
Виробництво (0,6%)	\$400 000		400 000
ІТ-послуги (0,4%)	\$250 000		250 000
Всього боргових інструментів		2 325 336	2 325 336
Інші фінансові активи⁴ (3,6%)			
Україна (3,6%)			2 400 000
Інформаційно-комунікаційні технології (3,6%)			2 400 000
Всього інших фінансових активів		1 150 000	2 400 000
ВСЬОГО ІНВЕСТИЦІЙ		\$ 51 842 665	\$ 35 588 755

¹ Зазначені відсоткові частки розраховані на основі капіталу Фонду станом на 30 вересня 2018 року. Інвестиції Фонду є інвестиціями закритого типу без періодичної ліквідності.

² Вартість часток в обмежених партнерствах EEGF та EEGF III наведена після вирахування сукупного операційного доходу та витрат.

³ У січні 2012 року Фонд конвертував заборгованість за нарахованими відсотками на суму 1 859 ТІІ доларів США, що підлягали сплаті цією портфельною компанією Фондові, у боргові зобов'язання на умовах нового кредиту, наданого кредитором-третьою особою. Це було однією з попередніх умов для надання кредиту кредитором-третьою стороною. Ця сума не вважається інвестованим капіталом, оскільки кошти не були виплачені, натомість прострочені відсотки були конвертовані у довгостроковий кредит. У грудні 2016 року Фонд конвертував заборгованість за нарахованими відсотками на суму 194 012 доларів США, що підлягали сплаті цією портфельною компанією Фондові, у боргові зобов'язання. У грудні 2017 року Фонд конвертував заборгованість за нарахованими відсотками на суму 80 832 долари США, що підлягали сплаті цією портфельною компанією Фондові, у боргові зобов'язання.

⁴ Угода про фінансування в обмін на майбутню долю в компанії.

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Стислий перелік інвестицій

станом на 30 вересня 2017 р.

(в доларах США)

Інвестиції (41,2%) ¹	Сума кредиту	Вартість	Справедлива вартість
Частки в обмежених партнерствах (16,6%)			
EEGF III			\$ 7 105 950
EEGF			4 444 846
Всього частки в обмежених партнерствах²		\$ 17 065 418	11 550 796
Інструменти капіталу (19,1%)			
Україна (9,9%)			
Виробництво (7,2%)			
ТОВ «Керамейя»			4 736 945
Інше			325 000
ІТ-послуги (1,5%)			1 050 000
Інтерактивні продукти (1,2%)			800 000
Молдова (9,2%)			
Виробництво (7,2%)			
Glass Container Company S.A.			5 035 000
Фінансові послуги (2,0%)			1 434 527
Всього інструментів капіталу		33 110 279	13 381 472
Боргові інструменти (3,0%)			
Молдова (2,3%)			
Виробництво (2,3%)³	\$ 1 594 504		1 594 504
Україна (0,7%)			
Електронна комерція (0,7%)	500 000		500 000
Всього боргових інструментів		2 094 504	2 094 504
Інші фінансові активи⁴ (2,5%)			
Україна (2,5%)			
ІТ-послуги (2,5%)			1 750 000
Всього інших фінансових активів		500 000	1 750 000
ВСЬОГО ІНВЕСТИЦІЙ		\$ 52 770 201	\$ 28 776 772

¹ Зазначені відсоткові частки розраховані на основі капіталу Фонду станом на 30 вересня 2017 року. Інвестиції Фонду є інвестиціями закритого типу без періодичної ліквідності.

² Вартість часток в обмежених партнерствах EEGF та EEGF III наведена після вирахування сукупного операційного доходу та витрат.

³ У січні 2012 року Фонд конвертував заборгованість за нарахованими відсотками на суму 1 859 111 доларів США, що підлягали сплаті цією портфельною компанією Фондові, у боргові зобов'язання на умовах нового кредиту, наданого кредитором-третьою особою. Це було однією з попередніх умов надання кредиту кредитором-третьою особою. Ця сума не вважається інвестованим капіталом оскільки кошти не були виплачені, натомість прострочені відсотки були конвертовані у довгостроковий кредит. У грудні 2016 року Фонд конвертував заборгованість за нарахованими відсотками на суму 194 012 доларів США, що підлягали сплаті цією портфельною компанією Фондові, у боргові зобов'язання.

⁴ Угода про фінансування в обмін на майбутню долю в компанії.

Див. примітки до фінансової звітності.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

1. Загальна інформація

(а) Організація та характер діяльності Фонду

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд» («Фонд») є неприбутковою корпорацією для цілей оподаткування, створеною відповідно до Закону про підтримку демократії в Східній Європі («SEED Act»), прийнятого у 1989 році, і Закону про підтримку свободи в Росії, нових демократичних країнах Євразії і відкритих ринків («FREEDOM Support Act»), прийнятого у 1992 році. Фонд сприяє розвитку приватного сектору у регіоні Нових незалежних держав західної частини колишнього Радянського Союзу («Регіон»), до якого входять Україна, Молдова і Білорусь. Уряд Сполучених Штатів затвердив асигнування у розмірі 150 мільйонів доларів США, які було надано Агенцією США з міжнародного розвитку («USAID») для здійснення програм Фонду та адміністративних витрат («Грант»). USAID надає гранти за умови, що Фонд буде діяти відповідно до вимог Угоди про надання грантів, укладеної з USAID, а також відповідно до положень Закону про підтримку демократії в Східній Європі («SEED Act») і Закону про підтримку свободи в Росії, нових демократичних країнах Євразії і відкритих ринків («FREEDOM Support Act»), у яких викладені певні цілі політики США і вимоги щодо звітності. USAID надала Фонду всю суму Гранту, при цьому останній його транш був отриманий у 2007 фінансовому році. Відповідно до умов Угоди про надання грантів, Фонд має право використовувати інвестиційний дохід та реалізовані прибутки для здійснення своїх програм.

Згідно з Угодою про надання грантів, USAID повинна встановити Дату початку завершення діяльності, після якої Фонд не буде брати на себе жодних нових фінансових зобов'язань і не буде здійснювати нових інвестицій без попередньої письмової згоди USAID, і розпочне завершувати свою діяльність і продавати свої активи. Згідно з цими повноваженнями, USAID спочатку встановила в якості Дати початку завершення діяльності Фонду 26 серпня 2009 року і протягом 2009 фінансового року подовжила цей термін до 26 серпня 2011 року. У 2011 фінансовому році USAID вдруге відстрочила Дату початку завершення діяльності Фонду – до 26 серпня 2013 року – за умови, що Фонд подасть свій план створення майбутнього фонду- правонаступника на розгляд USAID до 26 серпня 2011 року. План Фонду був поданий на розгляд USAID у встановлений термін і з дотриманням всіх встановлених вимог, включаючи підтвердження того, що починаючи з 26 серпня 2011 року Фонд не здійснюватиме жодних нових інвестицій та додаткових інвестицій у свої існуючі портфельні компанії (крім однієї додаткової інвестиції, яка була затверджена до цієї дати), і лише продовжуватиме фінансувати, згідно з юридичними вимогами, свої непрофінансовані зобов'язання в Emerging Europe Growth Fund, L.P. («EEGF»). У червні 2013 року, замість подальшого перенесення Дати початку завершення діяльності Фонду, в Угоду про надання грантів були внесені відповідні зміни, щоб встановити 26 серпня 2016 року в якості Запланованої дати ліквідації, що вимагало від Фонду докладання всіх зусиль для забезпечення закриття та ліквідації всіх своїх активів на цю дату або до неї. 28 січня 2015 року USAID затвердила пропозицію Фонду продовжити місію Закону про підтримку свободи в Росії, нових демократичних країнах Євразії і відкритих ринків («FREEDOM Support Act») 1992 року та Закону про допомогу іноземним державам («Foreign Assistance

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

1. Загальна інформація (продовження)

(а) Організація та характер діяльності Фонду (продовження)

Акт») 1961 року на базі існуючої структури Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонду. Таким чином, в Угоду про надання грантів були внесені зміни з метою змінити Дату початку завершення діяльності з 26 серпня 2013 року на 31 грудня 2017 року та змінити Заплановану дату ліквідації з 26 серпня 2016 року на 31 грудня 2018 року, щоб дозволити Фонду здійснити передбачені програмою заходи, викладені в його пропозиції. 14 квітня 2016 року USAID додатково внесла зміни в Угоду про надання грантів з метою змінити Дату початку завершення діяльності з 31 грудня 2017 року на 31 грудня 2022 року, та змінити Заплановану дату ліквідації з 31 грудня 2018 року на 31 грудня 2023 року. Запланована дата ліквідації може бути відстрочена тільки за попередньої письмової згоди USAID. Зміни, внесені до Угоди про надання грантів, дозволяють Фонду: i) витратити 5 мільйонів доларів США на нові інвестиції та інвестиційні зобов'язання в Україні та Молдові з метою заохочення створення і розширення сектору малих і середніх підприємств; ii) використати додаткові 5 мільйонів доларів США на Програми Фонду, тим самим збільшуючи загальну допустиму суму з 30 мільйонів доларів США до 35 мільйонів доларів США; iii) зобов'язатись виділити 30 мільйонів доларів США з доходу Фонду як якрного інвестора на паритетних умовах з приватними інвесторами в EEGF III – американський фонд, створений компанією Horizon Capital, який зібрав 200 мільйонів доларів США для того, щоб надавати позики, інвестувати в капітал та надавати фінансову підтримку малим і середнім підприємствам України та Молдови.

Програми Фонду

У лютому 2015 року Фонд розпочав здійснення низки Програм, зазначених у його пропозиції, представленій USAID, що початково передбачала трирічну програму на загальну суму 30 мільйонів доларів США, яка фінансується за рахунок частини прибутків, отриманих від його інвестиційної діяльності. У квітні 2016 року в результаті модифікації Угоди про надання гранту, Фонду було дозволено використати додаткові 5 мільйонів на його Програми, що збільшило загальну допустиму суму з 30 мільйонів доларів США до 35 мільйонів доларів США. Заплановану дату ліквідації було також перенесено на 31 грудня 2023 року. Цілі і завдання Програм Фонду полягають у наданні допомоги Україні та Молдові у подальшому розвитку ґрунтовної економічної політики та лідерства в цей критичний період у їхній історії. Обидві країни підписали Угоду про поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі («DCFTA») з Європейським Союзом (ЄС) і тепер повинні здійснити значні зміни в своїй економічній політиці та створити кадровий резерв добре підготовлених лідерів, що дозволить їм отримати максимальну вигоду від DCFTA. Основними напрямками діяльності чотирьох Програм, про які йдеться в пропозиції Фонду для USAID, є:

- Мобілізація капіталу для вирішення складних соціальних проблем (Програма «Соціальне інвестування»);

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

1. Загальна інформація (продовження)

(а) Організація та характер діяльності Фонду (продовження)

- Розробка інноваційних ринкових рішень, що налагоджують взаємодію місцевих органів влади та бізнес-спільноти з метою покращення надання послуг громадянам, одночасно підтримуючи сектор малих та середніх підприємств (Програма «Місцевий економічний розвиток»);
- Інвестиції в людей з метою розширення і поглиблення людського потенціалу, необхідного для забезпечення розвитку приватного сектору в Україні та Молдові (Програма «Економічне лідерство»); та
- Забезпечення українським експортерам більш сприятливих умов для виходу на нові ринки (Програма «Сприяння експорту»).

Станом на 30 вересня 2018 року з затверджених на цілі Програм Фонду коштів у сумі 35 000 000 доларів США загалом було витрачено 27 663 556 доларів США, в результаті чого невикористаний залишок склав 7 336 444 доларів США.

Капітал Фонду вважається тимчасово обмеженим, оскільки USAID наклала певні обмеження на чисті активи: на подальші інвестиційні зобов'язання або інвестиції, як зазначено в підрозділі «Організація та характер діяльності Фонду», та на використання ліквідаційних надходжень, як це описано в Примітці 4.

Інвестиційна діяльність

Фонд не здійснює нових додаткових інвестицій в існуючі портфельні компанії, проте продовжує фінансувати, згідно з юридичними вимогами, свої непрофінансовані зобов'язання в EEGF та EEGF III. Водночас, Фонд здійснює програму інвестицій у приватний бізнес у Регіоні шляхом інвестицій в капітал, надання кредитів, технічної допомоги та інших заходів, що сприяють розвитку малих і середніх приватних підприємств. Приймаючи безпосередню участь в здійсненні інвестицій в підприємства приватного сектору Регіону, Фонд прагне отримувати прибуток, що дозволить йому розвивати свою подальшу діяльність і залучати капітал інших інвесторів.

Наслідуючи досвід фондів сприяння розвитку підприємництва країн Центральної та Східної Європи, що фінансуються USAID, Фонд активно реалізовував свою місію щодо залучення значних приватних інвестицій у Регіон, підтримуючи ідею створення приватної управляючої компанії Horizon Capital Associates, LLC (HCA, Компанія з управління інвестиціями) та приватного фонду- правонаступника - EEGF. Отримавши схвалення з боку USAID і Конгресу США, у 2006 році Рада директорів Фонду прийняла рішення виділити EEGF 25 мільйонів доларів США і дала дозвіл на продаж EEGF п'яти інвестицій Фонду в очікуванні завершення першого раунду його фінансування, а також на передачу EEGF однієї дочірньої компанії Фонду.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

1. Загальна інформація (продовження)

(а) Організація та характер діяльності Фонду (продовження)

Після завершення першого раунду фінансування EEGF, починаючи з 1 березня 2006 року, всі працівники Фонду, крім працівників американського офісу Фонду, стали працівниками Horizon Capital Advisors, LLC (HCAD), дочірньої компанії, яка повністю належить HCA, в результаті чого всі права та повноваження щодо виплати заробітної плати працівникам, здійснення операційних та інших витрат перейшли від Фонду до HCA та HCAD. Проте, починаючи з 2015 фінансового року, Фонд винаймає штат працівників винятково для реалізації Програм Фонду. Їхня компенсація включена в розділ «Програми Фонду» звіту про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду.

Фонд став якірним інвестором EEGF III – третього приватного фонду, створеного Horizon Capital. Отримавши схвалення з боку USAID, у 2016 році Рада директорів Фонду прийняла рішення виділити 30 мільйонів доларів США EEGF III та схвалила здійснення інвестицій до 100% від зобов'язання у 30 мільйонів доларів США, які згодом були передані EEGF III за собівартістю після завершення першого раунду фінансування.

У червні 2017 року EEGF III завершив перший раунд фінансування на суму 75 мільйонів доларів США сукупних зобов'язань та уклав угоду про управління інвестиціями з Horizon Capital Associates III, LLC (HCA III, Компанія з управління інвестиціями). Станом на дату завершення першого раунду фінансування EEGF III, отримавши схвалення з боку USAID, між Фондом та EEGF III були підписані угоди купівлі-продажу цінних паперів для продажу за собівартістю двох інвестицій: Matar Trade & Invest Limited (Genesis) та Avalex Investment Limited (Anex). У грудні 2018 року EEGF III досяг максимальної заявленої суми в 200 мільйонів доларів США сукупних зобов'язань і провів заключний раунд фінансування.

(б) Умови для ведення бізнесу

У Регіоні відбуваються політичні та економічні зміни, які вплинули і, можливо, продовжуватимуть впливати на діяльність компаній, які працюють у цих умовах. Тому діяльність у Регіоні пов'язана з ризиками, які, як правило, відсутні на інших ринках.

Незважаючи на те, що керівництво Фонду вважає, що вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності Фонду за існуючих обставин, подальше погіршення бізнес-середовища може негативно вплинути на результати діяльності Фонду та його фінансовий стан, при цьому визначити ступінь такого впливу наразі неможливо. Погіршення умов діяльності портфельних компаній може вплинути на прогнози руху грошових коштів та оцінку знецінення фінансових і нефінансових активів Фонду. Поточні економічні умови також значно впливають на можливість оцінки вартості інвестицій Фонду.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

1. Загальна інформація (продовження)

(б) Умови для ведення бізнесу (продовження)

Ця фінансова звітність відображає точку зору керівництва щодо впливу умов для ведення бізнесу у Регіоні на діяльність та фінансовий стан Фонду. Майбутні умови для ведення бізнесу можуть відрізнятися від оцінки керівництва. Вплив цих відмінностей на діяльність та фінансовий стан Фонду може бути значним.

Через те, що ці економічні невизначеності можуть тривати у найближчому майбутньому, існує ймовірність того, що активи буде неможливо реалізувати за їх балансовою вартістю в межах звичайної господарської діяльності, і це відповідним чином позначиться на прибутковості у майбутніх періодах. Фонд продовжує здійснювати оцінку потенційного впливу економічних невизначеностей на доходи та прибутковість і, як наслідок, на можливість реалізувати свої оборотні та необоротні активи.

2. Основа для представлення звітності

Фінансова звітність підготовлена відповідно до принципів бухгалтерського обліку, що є загальноприйнятими у Сполучених Штатах Америки («US GAAP»).

Фонд є інвестиційною компанією і дотримується правил бухгалтерського обліку, що містяться у Кодифікації стандартів бухгалтерського обліку (ASC), Розділ 946, *Фінансові послуги – Інвестиційні компанії* («Посібник для інвестиційної компанії»), який вимагає від інвестиційних компаній обліковувати свої інвестиції за справедливою вартістю, на відміну від консолідації або використання методу обліку за дольовою участю в капіталі, оскільки це надає користувачам фінансової звітності більш корисну інформацію про результати діяльності інвестиційної компанії.

У 2015 році Фонд розпочав діяльність в рамках Програм Фонду і почав дотримуватись Кодифікації стандартів бухгалтерського обліку (ASC), Розділ 958, *Неприбуткові організації*, який вимагає додаткового розкриття інформації, що призвело до відповідних змін у представленні фінансової звітності та приміток до неї.

У серпні 2016 року Рада зі стандартів фінансового обліку (FASB) видала Оновлення стандартів бухгалтерського обліку (ASU) 2016-14 *Неприбуткові організації (Розділ 958): Представлення фінансової звітності неприбуткових організацій*. Поправки в цьому ASU мають на меті поліпшити поточні вимоги до класифікації чистих активів та інформації, представленої у фінансовій звітності, про ліквідність, фінансові показники і рух грошових коштів неприбуткової організації. Поправки в ASU поширюються на річні фінансові звіти за фінансові роки, що починаються після 15 грудня 2017 року. Допускається дострокове застосування ASU. В даний час Фонд оцінює вплив цієї зміни на свою фінансову звітність.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

2. Основа для представлення звітності (продовження)

З 1 жовтня 2008 року Фонд прийняв Підрозділ 820 Кодифікації стандартів бухгалтерського обліку *Оцінка справедливої вартості*, що вимагає від інвестиційних фондів класифікувати інвестиції згідно з ієрархією справедливої вартості таким чином:

- Дані Рівня 1 являють собою оголошені ціни на аналогічні активи чи зобов'язання на активних ринках станом на дату оцінки;
- Дані Рівня 2 являють собою інші дані, ніж оголошені ціни, що використовуються на Рівні 1, доступні для активів чи зобов'язань, прямо чи опосередковано; та
- Дані Рівня 3 являють собою дані, які не є доступними на ринку для оцінки справедливої вартості активів чи зобов'язань. Вони відображають власні припущення Фонду щодо припущень, які б використовувались учасниками ринку для оцінки вартості активів чи зобов'язань (включаючи припущення щодо ризиків), і отримуються на основі інформації, яку можливо було здобути за існуючих обставин, включаючи власну інформацію Фонду.

3. Основні принципи облікової політики

Облікові оцінки керівництва Фонду

Підготовка фінансової звітності відповідно до US GAAP вимагає від керівництва Фонду використання оцінок і припущень, що впливають на відображені суми активів та зобов'язань, а також на розкриття інформації про умовні активи та зобов'язання на дату складання звітності і на відображені суми доходів і витрат за звітний період. Найбільш важливим судженням, яке залежить від попередніх оцінок та припущень, є справедлива вартість інвестицій. Фактичні результати можуть відрізнятись від цих оцінок.

Інвестиції в інструменти капіталу та боргові інструменти

Інвестиції Фонду, які включають в себе як боргові інструменти, так і інструменти капіталу, не можуть бути негайно продані і, як правило, не зареєстровані на фондовій біржі та не котируються на відкритому ринку і, відповідно, належать до Рівня 3 в ієрархії справедливої вартості. Ці інвестиції відображені за справедливою вартістю з дотриманням вказівок, що містяться в Нормативних документах з оцінки вартості прямих іноземних інвестицій і венчурного капіталу у редакції від грудня 2015 року, що відповідає вимогам Посібника для інвестиційної компанії, відповідно до їхньої сумлінної оцінки керівництвом Фонду, затвердженої Радою директорів. Справедлива вартість визначається, як ціна, яка була б отримана за продаж будь-якого активу в рамках звичайної транзакції між учасниками ринку станом на дату оцінки вартості.

Інвестиції в інструменти капіталу можуть здійснюватися у грошовій або матеріальній формі, і спочатку відображаються за собівартістю. Подальша оцінка вартості інвестицій

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

здійснюється після аналізу відповідної наявної кількісної та якісної інформації. Ця інформація може включати в себе фінансовий стан і результати діяльності кожної компанії-одержувача інвестицій, поточні економічні умови, які впливають на діяльність, останні придбання або продаж цінних паперів компанії-одержувача інвестицій, будь-які подальші події або фінансові транзакції, що можуть свідчити про зміну у справедливій вартості та наявних порівняльних ринкових показниках. Справедлива вартість інвестицій в інструменти капіталу фінансових установ оцінюється шляхом застосування певних мультиплікаторів до чистих активів. Ці мультиплікатори розраховуються на основі зареєстрованих ринкових транзакцій з урахуванням факторів, властивих для кожної конкретної інвестиції. Фонд оцінює справедливу вартість інвестицій в інструменти капіталу інших компаній шляхом застосування певного мультиплікатора до прибутку до сплати відсотків, податків, зносу та амортизації (ЕВІТДА), мультиплікатора до продажів, або із використанням техніки дисконтування грошових потоків.

Початкова вартість інвестиції в інструменти капіталу або боргові інструменти компанії-одержувача інвестицій або в інші інструменти вважатиметься справедливою вартістю протягом обмеженого періоду часу після дати здійснення операції, якщо операція вважається звичайною.

У разі, якщо з моменту попередньої оцінки мало місце підтвердження вартості третьою стороною, ціна останньої інвестиції слугуватиме базою для оновленої оцінки справедливої вартості, проте така оцінка ще буде порівнюватися з оцінками, отриманими з використанням іншої методології, і може бути зменшена чи збільшена.

У деяких випадках показник ЕВІТДА може бути скоригований для усунення одноразових статей витрат чи доходів або для відображення результатів на більш прийнятній основі. Мультиплікатори розраховуються за допомогою даних третіх сторін. Ці фактори змінюються з часом і періодично переглядаються. Зміни у справедливій вартості відображаються у звітності на щорічній основі або за період, у якому вони стали відомі.

Справедлива вартість боргових інструментів базується на постійному аналізі та оцінці цих інвестицій Інвестиційним Менеджером з урахуванням поточних процентних ставок за подібними кредитами, минулого досвіду, суверенного та валютного ризиків, фінансового стану позичальників, поточної економічної ситуації у Регіоні та інших відповідних факторів, таких як несвоєчасне повернення основної суми кредиту і відсотків згідно з умовами кредитної угоди.

Балансова вартість інвестицій ґрунтується на наявній інформації і необов'язково являє собою суми, що зрештою можуть бути отримані, оскільки ці суми залежать від майбутніх обставин, і не можуть бути достовірно визначені, доки не будуть ліквідовані окремі позиції, і ця різниця може бути істотною.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиційні транзакції відображаються в обліку на дату їх здійснення, при цьому отримані реалізовані та нереалізовані прибутки та збитки відображаються у звітах про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду. Для цілей визначення прибутків чи збитків від продажу інвестицій вартість проданих інвестицій визначається окремо у кожному конкретному випадку.

Гранти та гранти, що підлягають виплаті

Гранти відображаються як витрати у звітах про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду та як гранти, що підлягають виплаті, у звітах про активи та зобов'язання в періоді, в якому одержувач гранту виконав умови отримання гранту.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти, що зберігаються на банківських рахунках, а також усі придбані високоліквідні фінансові інструменти з терміном погашення не більше трьох місяців.

Дохід у вигляді дивідендів

Через нерегулярний характер дивідендів на інвестиції Фонду дохід у вигляді дивідендів, за можливості, обліковується на дату, після якої втрачається право на дивіденди, і за касовим методом у випадку одержання дивідендів, що не були нараховані раніше.

Дохід у вигляді відсотків

Відсотки по боргових інструментах нараховуються на залишок основної суми відповідно до зазначеної в угоді ставки відсотку та включаються в дохід по мірі їх нарахування.

Знос та амортизація

Комп'ютерне обладнання і програмне забезпечення, меблі та інше офісне обладнання амортизуються рівними частинами протягом очікуваного терміну їх корисного використання, який у більшості випадків складає – 5-7 років. Поліпшення орендованого майна амортизується рівномірними частинами протягом меншого з двох термінів – терміну їх корисного використання або терміну оренди.

Перерахунок іноземної валюти

Функціональною валютою Фонду є долар США. Як правило, поточні операції Фонду здійснюються в доларах США, однак в окремих випадках контракти можуть укладатися в іноземній валюті.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиції Фонду в іноземній валюті спочатку відображаються в доларовому еквіваленті на дату здійснення операції та оцінюються станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр., згідно з методикою оцінки вартості. Статті доходів та витрат, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються за середнім обмінним курсом за відповідний місяць, в якому було здійснено відповідну операцію.

Довгостроковий план матеріального заохочення

Рада директорів розробила Довгостроковий план матеріального заохочення (ДПМЗ), який почав діяти з 1 жовтня 2002 року для певних працівників. ДПМЗ, затверджений Конгресом та USAID, надає право участі в чистому реалізованому прибутку після продажу частки у капіталі портфельної компанії. Як правило, такі права участі надаються Радою директорів у момент придбання інвестиції. Для цілей ДПМЗ, розрахунок чистого реалізованого прибутку включає надходження від продажу, а також кумулятивну суму дивідендів і мінімальний прибуток на інвестований капітал, отримані від портфельної компанії, після вирахування прав участі у прибутку (Надходження). Набуття права на довгострокове матеріальне заохочення відбувається протягом трьох років, при цьому на кінець кожного року нараховується сума у розмірі однієї третьої від загальної суми довгострокового матеріального заохочення, на яку має право працівник.

Відповідно до умов ДПМЗ, Рада директорів може на власний розсуд прискорити процес надання працівникам матеріального заохочення, подовжити термін або період, протягом якого можна використати право на опціон, змінити ціну здійснення опціону або відмовитись від будь-яких термінів чи умов, що стосуються будь-яких матеріальних заохочень. Відповідно, до моменту здійснення продажу інвестиції у фінансовій звітності не фіксуються жодні боргові зобов'язання і не відображаються жодні витрати, пов'язані з ДПМЗ.

У лютому 2006 року Рада директорів внесла зміни до ДПМЗ, щоб подовжити термін дії прав за ДПМЗ для його учасників, допоки учасник ДПМЗ залишається посадовою особою та/або ключовим працівником Фонду чи НСА або його асоційованої компанії, а НСА здійснює управління інвестиціями Фонду. У лютому 2012 року Рада директорів внесла додаткові зміни до ДПМЗ з метою перенести дату закінчення дії цього плану з 30 вересня 2012 року на 30 вересня 2018 року. В листопаді 2016 року Рада директорів знову внесла зміни до ДПМЗ, щоб перенести дату закінчення дії плану з 30 вересня 2018 року до 31 грудня 2022 року, а також затвердила нову схему відсотків участі, яка буде використовуватись для розподілу Надходжень.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

4. Гранти Уряду США

Фонд повністю отримав Грант у сумі 150 мільйонів доларів США. Відповідно до умов Угоди про внесення змін до Угоди про надання грантів, будь-які ліквідаційні надходження, реалізовані Фондом в результаті припинення його діяльності і продажу його активів, будуть розподілятися таким чином: (i) 50% таких надходжень має бути використано Фондом для підтримки діяльності, описаної у Пропозиції щодо Програм Фонду; та (ii) 50% таких надходжень має бути використано Фондом на нові інвестиції та зобов'язання, для підтримки створення і розвитку сектору малих та середніх підприємств в Україні та Молдові.

5. Інвестиції

У звітах про активи та зобов'язання, що додаються, інвестиції зазначені за справедливою вартістю. Фонд відобразив у своїй звітності чистий нереалізований прибуток від інвестицій у розмірі 7 051 758 доларів США станом на 30 вересня 2018 року, і чистий нереалізований прибуток від інвестицій у розмірі 2 669 694 доларів США станом на 30 вересня 2017 року, на основі оцінки інвестиційного портфелю за справедливою вартістю станом на 30 вересня.

Крім того, протягом 2018 фінансового року Фонд відобразив чистий реалізований прибуток в розмірі 2 036 доларів США від часткового продажу однієї з інвестицій Фонду, і чистий реалізований збиток у розмірі 701 585 доларів США, що відображає його пропорційну частку реалізованих збитків EEGF, понесених протягом цього періоду, в результаті чого загальний чистий реалізований збиток від інвестицій склав 699 549 доларів США. Протягом 2017 фінансового року ні реалізованого прибутку, ні реалізованого збитку не відображено.

У травні 2008 року було укладено договір купівлі-продажу щодо продажу акцій однієї інвестиції на суму, що становить 600 000 доларів США у гривневому еквіваленті, яка мала сплачуватись частинами, при цьому останній платіж мав бути отриманий у травні 2009 року. Після грудня 2008 року, через фінансову кризу, Фонд не отримав жодних платежів. Фонд отримав 325 000 доларів США у гривневому еквіваленті і створив резерв на суму, що залишилась до сплати за договором купівлі-продажу акцій. Суми, що стосуються цих операцій, включено до депозитів, отриманих від продажу, у звіті про активи та зобов'язання, що додається.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

5. Інвестиції (продовження)

Наступна додаткова інформація стосується змін у справедливій вартості інвестицій Рівня 3 станом на 30 вересня 2018 і 2017 років:

Справедлива вартість станом на 1 жовтня 2017 р.	\$	28 776 772
Чистий реалізований збиток від продажів		(699 549)
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій		7 051 758
Конвертація нарахованих відсотків в інвестиції в інструменти капіталу та боргові інструменти		129 873
Сума придбаних інвестицій за рік, що закінчився 30 вересня 2018 р.		1 726 595
Надходження від продажу інвестицій за рік, що закінчився 30 вересня 2018 р.		(1 396 694)
Справедлива вартість станом на 30 вересня 2018 р.		<u>35 588 755</u>

Зміна у нереалізованих збитках, що стосуються активів, якими все ще володіє Фонд	\$	7 051 758
--	----	-----------

Справедлива вартість станом на 1 жовтня 2016 р.	\$	23 479 988
Чиста зміна у нереалізованому збитку від інвестицій		2 669 694
Конвертація нарахованих відсотків у боргові інструменти		194 012
Сума придбаних інвестицій за рік, що закінчився 30 вересня 2017 р.		17 389 454
Надходження від продажу інвестицій за рік, що закінчився 30 вересня 2017 р.		(14 956 376)
Справедлива вартість станом на 30 вересня 2017 р.		<u>28 776 772</u>

Зміна у нереалізованих збитках, що стосуються активів, якими все ще володіє Фонд	\$	2 669 694
--	----	-----------

У нижченаведеній таблиці представлені діапазони важливих параметрів, що не спостерігаються на ринку, які використовуються для оцінки фінансових інструментів Рівня 3, що являють собою інструменти капіталу та боргові інструменти. Ці діапазони являють собою важливі параметри, що не спостерігаються на ринку, які використовувались для оцінки цих фінансових інструментів. Ці параметри не відображають параметри, які могли б використовуватись для оцінки будь-якого іншого фінансового інструменту. Таким чином, діапазони нижченаведених параметрів не відображають невизначеності в оцінці або можливі діапазони оцінки справедливої вартості фінансових інструментів Рівня 3 Фонду.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

5. Інвестиції (продовження)

<u>Фінансові інструменти Рівня 3</u>	<u>Важливі параметри, що не спостерігаються на ринку, за методикою оцінки</u>	<u>Діапазон важливих параметрів, що не спостерігаються на ринку, станом на 30 вересня 2018 р.</u>
Прямі інвестиції в інструменти капіталу	Мультиплікатор «Вартість компанії/ЕБИТДА»	5,0 - 7,4
	Мультиплікатор «Вартість компанії/Виручка»	5,0 - 14,6
Угода про фінансування в обмін на майбутню долю в компанії	Мультиплікатор «Вартість компанії/Виручка»	4,9 - 17,5

Важливими параметрами, що не спостерігаються на ринку, які використовуються для оцінки справедливої вартості прямих інвестицій в інструменти капіталу, є мультиплікатори «вартість компанії/ЕБИТДА» (співвідношення вартості підприємства до ЕБИТДА) для існуючих компаній, що можуть бути перевірені та порівняні. Поточні мультиплікатори були застосовані до прогнозного показника ЕБИТДА на 2018 фінансовий рік, оскільки це більш точно відображає поточну вартість цих компаній та вплив ринкових умов, в тому числі девальвацію національної валюти. Важливим параметром, що не спостерігається на ринку, який використовується для оцінки справедливої вартості деяких інвестицій в інструменти капіталу та фінансового інструмента, є мультиплікатор «вартість компанії/виручка» для існуючих компаній, що можуть бути перевірені та порівняні. У деяких випадках Фонд оцінює справедливу вартість своїх інвестицій на основі пропозицій третіх сторін, які висловили зацікавленість у придбанні відповідних портфельних компаній. Значне збільшення (зменшення) цих параметрів може призвести до значного підвищення (зменшення) оцінки справедливої вартості. Інвестиції Фонду в EEGF та EEGF III являють собою частки Фонду у обмежених партнерствах EEGF та EEGF III. У процесі оцінки своїх інвестицій в інструменти капіталу, EEGF та EEGF III застосовують практично ті ж параметри, що не спостерігаються на Ринку, що і Фонд, при цьому параметр Вартість компанії/ЕБИТДА коливається в діапазоні до 7,4, а параметр Вартість компанії/Виручка – до 10,4, оскільки інвестиції EEGF та EEGF III також стосуються компаній, що здійснюють свою діяльність у Регіоні.

6. Концентрація кредитного ризику та ліквідність

Відповідно до статуту, всі інвестиції Фонду здійснюються лише у підприємницьку діяльність у Регіоні. Тому ці інвестиції та залишки коштів, що зберігаються у місцевих банках Регіону, залежать від політичних і економічних невизначеностей, пов'язаних з веденням бізнесу в Регіоні. Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр., Фонд мав інвестиції у боргові інструменти на суму 2 325 336 та 2 094 504 доларів

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

6. Концентрація кредитного ризику та ліквідність (продовження)

США, відповідно. Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр., Фонд зберігав грошові кошти та їх еквіваленти на суму 14 958 762 та 21 633 483 доларів США в одному з комерційних банків у Великій Британії, 15 805 254 та 19 443 481 доларів США в комерційних банках США, та мав залишки коштів в іноземній валюті на суму 78 202 та 81 792 доларів США, відповідно, у різних банках в Регіоні.

Станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр., всі активи Фонду вважаються поточними, за винятком інвестицій, основних засобів і довгострокових депозитів Програми «Соціальне інвестування».

Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр. всі зобов'язання Фонду вважаються поточними.

7. Основні засоби

Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр., основні засоби включали:

	2018		2017	
Комп'ютерна техніка і програмне забезпечення	\$	165 024	\$	162 097
Автомобілі		103 070		103 070
Меблі, приладдя та обладнання		21 629		21 277
Телефонне обладнання		7 151		5 889
Покращення орендованої нерухомості		4 646		4 646
		301 520		296 979
Накопичений знос і амортизація		(211 391)		(180 544)
Основні засоби, балансова вартість	\$	90 129	\$	116 435

8. План пенсійного забезпечення

Фонд розробив план визначених внесків до пенсійного фонду («План»), що підпадає під Розділ 403 (b) Податкового кодексу США. Усі працівники, що досягли визначеного віку і задовольняють вимоги щодо стажу роботи, мають право взяти в ньому участь. Такі працівники могли робити внески до пенсійного фонду на суму до 18 500 доларів США у 2018 та 18 000 доларів США у 2017 календарних роках. Працівники Фонду, які мають право брати участь у цьому Плані і яким станом на кінець відповідного календарного року виповнилося 50 або більше років, також мали право за бажанням робити додаткові внески на суму 6 000 доларів США у 2018 і 2017 роках, понад встановлений ліміт внесків. Крім цього, Фонд робить щомісячні відрахування на рахунок кожного працівника, який має право брати участь у цьому плані, на суму, що складає 25% його основної місячної заробітної плати, плюс 5,7% від суми заробітної плати, що перевищує мінімальний розмір

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

8. План пенсійного забезпечення (продовження)

основної оподаткованої зарплати (128 400 доларів США станом на 1 січня 2018 року та 127 200 доларів США станом на 1 січня 2017 р.).

Працівники Фонду мають право брати участь у Плані відразу та одержують від роботодавця відрахування в повному обсязі після двох років роботи.

Загальні суми відрахувань Фонду до цього Плану за 2018 та 2017 фінансові роки склали приблизно 58 320 та 59 301 доларів США, відповідно, а відповідні витрати включені до заробітної плати та додаткових виплат працівникам у звітах про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду, що додаються.

9. Довгостроковий план матеріального заохочення

З моменту започаткування ДПМЗ 1 жовтня 2002 року Фонд здійснив продаж восьми портфельних компаній, що підпадають під ДПМЗ, в результаті чого учасники ДПМЗ протягом 2003-2015 фінансових років отримали матеріальну винагороду. Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр. та за роки, які закінчилися на ці дати, винагород за результатами продажу інвестицій, що підлягають виплаті та витрат, пов'язаних з винагородою за результатами продажу інвестицій, не було.

10. Операційні витрати на інвестиційну діяльність

У нижченаведеній таблиці представлений перелік операційних витрат інвестиційної діяльності за 2018 та 2017 фінансові роки, відповідно:

	2018		2017	
Послуги з управління інвестиціями (примітка 14)	\$	638 026	\$	636 591
Професійні послуги		226 467		369 223
Заробітна плата і додаткові виплати працівникам		143 560		148 516
Витрати на відрядження		96 802		85 250
Оренда приміщень		36 742		35 440
Знос та амортизація		2 779		4 598
Інші операційні витрати		81 656		80 153
Всього операційних витрат на інвестиційну діяльність	\$	1 226 032	\$	1 359 771

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

11. Адміністративні витрати Програм Фонду

У нижченаведеній таблиці представлений перелік адміністративних витрат Програм Фонду за 2018 та 2017 фінансові роки, відповідно:

	2018	2017
Заробітна плата і додаткові виплати працівникам	\$ 525 192	\$ 496 508
Послуги з управління програмами (примітка 14)	525 000	525 000
Оренда приміщень	84 472	84 472
Витрати на відрядження	44 115	50 952
Професійні послуги	20 497	79 451
Знос та амортизація	26 435	23 733
Інші операційні витрати	41 142	31 201
Всього адміністративних витрат Програм Фонду	\$ 1 266 853	\$ 1 291 317

12. Зобов'язання

Інвестиції

Станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр. Фонд має нереалізовані інвестиційні зобов'язання перед EEGF III на загальну суму 22 334 397 та 22 409 897 доларів США, відповідно.

Станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр. Фонд має нереалізовані інвестиційні зобов'язання перед EEGF на загальну суму 149 413 доларів США.

Станом на 30 вересня 2018 р. Фонд передав у заставу 3 866 простих акцій Glass Container Company S.A. Європейському банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) та B. C. Mobiasbanca – Groupe Societe Generale S. A. (MBSG) у якості гарантійного забезпечення по кредитних договорах між Glass Container Company S. A та MBSG і ЄБРР. Станом на 30 вересня 2017 Фонд передав у заставу 232 487 простих акцій Glass Container Prim S. A. та 196 134 простих акцій Glass Container Company S.A. Міжнародній фінансовій корпорації (IFC) та Чорноморському банку торгівлі та розвитку (BSTDB) в якості забезпечення кредитів, які IFC та BSTDB надали Glass Container Prim S.A. У лютому 2018 року застава на акції WNISEF, надана Міжнародній фінансовій корпорації (IFC), перейшла до VR Global Partners LP, набувача боргу IFC.

Гарантійне забезпечення кредитів

Станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр. Фонд передав у заставу частину довгострокових депозитів за Програмою «Соціальне інвестування» на загальну суму 336 122 та 166 693 долари США, відповідно, в якості гарантійного забезпечення позик, наданих банками соціальним підприємствам.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

12. Зобов'язання (продовження)

Гранти

Станом на 30 вересня 2018 та 2017 рр. у межах Програми «Економічне лідерство», Фонд надав фінансову підтримку студентам магістерських програм на суму 776 535 доларів США і 1 021 963 доларів США, відповідно, яку було включено до витрат на Програму «Економічне лідерство» у звіті про результати діяльності та зміни у капіталі фонду, з яких 231 123 та 321 439 доларів США, відповідно, включено до статті грантів, що підлягають виплаті, у звіті про активи та зобов'язання. Станом на 30 вересня 2018 року загальна сума решти грантів, щодо яких умови не було виконано, налічує 556 187 доларів США і буде виплачена протягом 2019-2020 фінансових років.

Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр. Фонд має договірні зобов'язання перед іншими сторонами на суму нуль та 48 000 доларів США, відповідно, які підлягатимуть виплаті в майбутньому, коли будуть виконані умови цих договорів або угод.

Операційна оренда

Орендні витрати за роки, що закінчилися 30 вересня 2018 та 2017 рр. склали 121 214 та 119 912 доларів США, відповідно. У січні 2008 року Фонд уклав договір оренди офісу у Чикаго, штат Іллінойс, який набув чинності 1 лютого 2008 року і діяв до 31 січня 2010 року. Цей договір оренди подовжувався декілька разів і діє до 31 січня 2019 року.

Цей договір оренди передбачає щомісячну виплату орендних платежів, і оскільки Угода про надання грантів з USAID вимагає, щоб Фонд утримував офіс у США, це залишається зобов'язанням Фонду.

Окрім цього, станом на 1 березня 2006 року зобов'язання щодо оплати оренди офісів Фонду в Києві (Україна) та Кишиневі (Молдова) були передані HCAD, за винятком незначної частини орендних платежів за ці офіси, щоб зберегти статус Фонду в Регіоні. Ці номінальні орендні платежі здійснювались Фондом і в повному обсязі відшкодовувались HCAD відповідно до угоди про управління інвестиціями між Фондом і HCA. Починаючи з лютого 2015 року та в результаті запуску Програм Фонду, орендні витрати в Україні розподіляються таким чином: одна третина – Фонд і дві третини – HCAD, виходячи з приблизної площі офісних приміщень, яка використовується кожною з цих організацій.

Суми майбутніх орендних платежів, які станом на 30 вересня 2018 року підлягають сплаті Фондом за договором оренди, складають 33 018 доларів США.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

13. Статус платника податків

Сполучені Штати Америки

Історично, Фонд був звільнений від сплати федерального податку на прибуток відповідно до Розділу 501(с)(3) Податкового Кодексу США («Кодекс»), і через те, що його фінансування здійснювалось за рахунок грантів уряду США, був віднесений до категорії організацій, що не мають статусу приватного фонду, як визначено у Розділі 509(а)(1) Кодексу. У 2010 фінансовому році Фонд змінив свою класифікацію з організації, що не має статусу приватного фонду згідно з Розділом 509(а)(1), на громадську благодійну організацію як визначено у Розділі 509(а)(2) Кодексу, враховуючи той факт, що він більше не отримує основний дохід за рахунок грантів. Фонд продовжує зберігати свій статус згідно з Розділом 501(с)(3) Кодексу і він звільнений від сплати податку на прибуток до бюджету штату та до місцевого бюджету. Фонд зареєстрований як благодійний фонд в штаті Іллінойс.

Регіон Нових західних незалежних держав

Реєстрація акредитованих представництв Фонду в Україні та Молдові відбулася 31 березня та 28 липня 1995 року, відповідно. Згідно з двосторонніми угодами між урядом Сполучених Штатів Америки і урядами України та Молдови про співробітництво для сприяння наданню допомоги, Фонд звільнений від сплати податку на прибуток, отриманий у зв'язку зі здійсненням програм допомоги США. У 2003 фінансовому році Фонд припинив діяльність свого представництва в Україні, вирішивши здійснювати свою діяльність як проект міжнародної технічної допомоги, як визначено урядами США і України.

14. Операції з пов'язаними сторонами

У лютому 2006 року Фонд уклав угоду про управління інвестиціями з НСА, яка була затверджена Радою директорів, щоб забезпечити управління інвестиціями Фонду на таких самих умовах, що визначені в угоді про управління інвестиціями між EEGF та НСА. Ця угода передбачала виплату винагороди у розмірі 2,5% від зобов'язаного капіталу за управління його інвестиційним портфелем протягом терміну дії інвестиційного зобов'язання, яка сплачується авансом один раз на півроку, 2 січня та 1 липня, та зменшується до 2,0% від профінансованих інвестиційних зобов'язань після завершення терміну дії інвестиційних зобов'язань. Оскільки термін дії інвестиційних зобов'язань EEGF закінчився 31 грудня 2008 року, зменшення плати за управління до 2,0% від профінансованих зобов'язань набуло чинності з 1 січня 2009 року. Загальна сума витрат, пов'язаних з наданням управлінських послуг, за період з 1 жовтня 2017 року по 30 вересня 2018 року включно склала 638 026 доларів США, при цьому залишок сплаченої авансом суми у розмірі 162 320 доларів США включено у звіт про активи та зобов'язання станом на 30 вересня 2018 року. Загальна сума витрат, пов'язаних з наданням управлінських послуг,

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

14. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

за період з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року включно складала 636 591 долар США, при цьому залишок сплаченої авансом суми у розмірі 165 792 долари США включено у звіт про активи та зобов'язання станом на 30 вересня 2017 року.

Протягом 2017 року за згодою Ради директорів Фонд продав EEGF III дві інвестиції: Matar Trade & Invest Limited (Genesis) та Avalex Investment Limited (Anex) за собівартістю. Надходження від продажу цих компаній на загальну суму 13 958 338 доларів США були отримані в повному обсязі.

У лютому 2015 року Фонд уклав з НСА угоду про надання спільних послуг, яка була затверджена Радою директорів Фонду, з метою надання додаткових управлінських та адміністративних послуг для Програм Фонду. Ця угода передбачала плату у розмірі 525 000 доларів США, яка сплачується щорічно авансом у перший робочий день січня, при цьому перший платіж було зроблено у травні 2015 року за період з 1 лютого 2015 року до 31 грудня 2015 року. Загальна сума витрат, пов'язаних з наданням послуг з управління Програмами Фонду, за період з 1 жовтня 2017 року по 30 вересня 2018 року включно склала 525 000 доларів США, і при цьому залишок сплаченої авансом суми у розмірі 131 250 доларів США включений до звіту про активи і зобов'язання станом на 30 вересня 2018 року. Загальна сума витрат, пов'язаних з наданням управлінських послуг з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року включно склала 525 000 доларів США, при цьому залишок сплаченої авансом суми у розмірі 131 250 доларів США включений у звіт про активи та зобов'язання станом на 30 вересня 2017 року.

Фонд також здійснив такі спільні інвестиції разом з EEGF:

- У січні 2007 року Фонд спільно з EEGF інвестував 2 000 000 доларів США у ТОВ «Керамейя». У листопаді 2008 року Фонд збільшив розмір своєї інвестиції на 1 000 000 доларів США, до 3 000 000 доларів США, а у вересні 2011 року Фонд збільшив розмір своєї інвестиції ще на 1 250 000 доларів США, до 4 250 000 доларів США. У вересні 2017 року Фонд отримав 302 546 доларів США від ТОВ «Керамейя» в якості повернення капіталу. У лютому 2018 року Фонд отримав надходження в сумі 100 722 доларів США від Sakonia Ventures Limited (холдингова компанія для ТОВ «Керамейя») за продаж 125 акцій (0,54% власності) Sakonia Ventures Limited менеджменту ТОВ «Керамейя»;
- У червні 2007 року Фонд придбав за передплатою 323 897 акцій Vanca de Finante si Comert S.A. (Fincombank) за 7 999 740 доларів США та уклав з EEGF угоду, згідно з якою EEGF заплатив Фонду 5 000 000 доларів США в обмін на право придбати 202 440 акцій або частку у розмірі 15,63% у Fincombank та брати участь у загальних ризиках і винагородах, пов'язаних з цією інвестицією. У звіті про активи та зобов'язання 5 000 000 доларів США, сплачених EEGF Фонду за ці 202 440 акцій, вираховано з ціни придбання всього пакету акцій, яка складає 7 999 740 доларів США.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

14. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

У березні 2009 року було здійснено нову емісію акцій, в результаті чого частка Фонду у Fincombank склала 24,62%. У січні 2015 року Фонд здійснив частковий продаж своєї частки у Fincombank, взявши участь у запланованому викупі власних акцій, в результаті чого частка Фонду у Fincombank зменшилась до 20,72%, включаючи 12,95%, що стосуються угоди про право на придбання з боку EEGF. У червні 2016 року Фонд знову здійснив частковий продаж своєї частки у Fincombank, взявши участь у запланованому викупі акцій, що призвело до зменшення частки Фонду у Fincombank до 13,03%, включаючи 8,14%, що стосуються угоди про право на придбання з боку EEGF. Зараз Фонд залишається єдиним юридичним власником всіх 171 411 акцій у Fincombank.

Після завершення першого етапу фінансування EEGF більша частина персоналу Фонду, його адміністративні та операційні витрати перейшли до HСAD. Протягом 2018 і 2017 фінансових років Фонд здійснив платежі фірмам-постачальникам від імені HСAD на загальну суму 20 510 та 27 778 доларів США, відповідно, і HСAD здійснив платежі фірмам-постачальникам від імені Фонду на загальну суму 103 244 та 120 216 доларів США, відповідно. Станом на 30 вересня 2018 року існував несплачений залишок, що підлягав сплаті HСAD Фонду, який дорівнював 6 644 доларів США і був включений в інші активи у звіті про активи та зобов'язання. Станом на 30 вересня 2017 року, існував несплачений залишок, що підлягав сплаті HСAD Фондом, який дорівнював 4 259 доларів США і був включений в інші зобов'язання у звіті про активи та зобов'язання. Ці залишки були повністю сплачені після закінчення фінансового року.

Першого січня 2007 року Фонд та HСAD уклали угоду, яка дозволяє HСAD використовувати офіс Фонду в Чикаго та послуги персоналу цього офісу за плату у розмірі 2 000 доларів США за місяць, що сплачується HСAD авансом щокварталу. Починаючи з 2009 року, цю суму було збільшено до 3 000 доларів США за місяць. У 2009 році було укладено іншу угоду, яка стосується залучення Фондом особи, що мешкає у Чикаго, штат Іллінойс, для виконання роботи за дорученням HСAD і передбачає оплату у розмірі 500 доларів США за місяць, що HСAD сплачує Фонду авансом щокварталу, а також відшкодування узгоджених витрат.

Фонд надає грантові кошти Українській Академії Лідерства (УАЛ) для ведення її діяльності. Протягом 2018 та 2017 років Рада директорів затвердила витрати у розмірі 2 600 000 доларів США та 3 750 000 доларів США, відповідно. Протягом 2018 та 2017 фінансових років Фонд надав фінансування у розмірі 2 600 000 доларів США та 3 350 153 доларів США, відповідно. Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд на власний розсуд може припинити фінансування.

Крім того, Фонд уклав контракт з GP Advisors ("GPAS") та його асоційованою компанією GРА, для того, щоб надавати послуги для Української академії лідерства з адміністрування заробітної плати, а також для надання інших юридичних послуг до моменту завершення реєстрації Української академії лідерства як юридичної особи. Обидві установи контролюються чоловіком посадової особи Фонду.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

14. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Ці послуги надавалися на ринкових умовах, а відповідна посадова особа була відсторонена від вибору фірми, яка надаватиме послуги, переговорів по контракту і його виконання. Протягом 2018 фінансового року Фонд сплатив 11 561 долар США за юридичні послуги. Протягом 2017 фінансового року Фонд компенсував цим компаніям понесені витрати на виплату зарплати в сумі 42 153 долари США, з оплатою 16 562 доларів США за адміністративні та інші юридичні послуги. Протягом 2017 фінансового року адміністрування зарплати було передано Громадській організації «Українська академія лідерства».

У жовтні 2016 року Фонд надав фінансування в розмірі 39 000 доларів США компанії Glass Container Prim S.A., що є інвестицією Фонду, відповідно до угоди про надання фінансової допомоги, яка буде використовуватися для розробки експортної стратегії та фінансування заходів щодо стимулювання експорту в рамках Програми «Сприяння експорту».

За 2018 та 2017 фінансові роки, Фонд отримав дохід у сумі 2 957 та 4 557 доларів США, відповідно, у вигляді плати за послуги директорів від своїх портфельних компаній.

Фонд сплачує певні витрати від імені своїх портфельних компаній, за які він отримує відшкодування. Суми, що в кінцевому рахунку не відшкодовуються Фонду, списуються і включаються до складу витрат у звітах про результати діяльності та зміни у капіталі Фонду, що додаються.

15. Потенційні зобов'язання

У процесі здійснення своєї повсякденної діяльності Фонд може брати участь у різних позовах та судових процесах і у зв'язку з цим може понести суттєві юридичні витрати. На думку керівництва, немає потреби в нарахуванні резерву під ці витрати, і його не було враховано у цій фінансовій звітності, оскільки збитки, якщо вони будуть, не матимуть серйозного негативного впливу на фінансовий стан Фонду чи зміни у капіталі Фонду.

16. Гарантії

У процесі здійснення своєї повсякденної діяльності Фонд укладає контракти, що містять різноманітні заяви та гарантії і забезпечують загальні гарантії відшкодування збитків. Максимальна сума збитків Фонду за цими контрактами невідома, оскільки вони передбачають майбутні претензії до Фонду, які ще не мали місця. Але, виходячи зі свого досвіду, керівництво Фонду вважає, що ризик збитків є малоімовірним.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

17. Основні фінансові показники

Нижче наведені основні фінансові показники Фонду за 2018 та 2017 фінансові роки:

	2018	2017
Коефіцієнти у розрахунку до середнього капіталу Фонду		
Чистий інвестиційний збиток	(1,3)%	(0,9)%
Чистий реалізований збиток від інвестицій	(1,0)%	-
Операційні витрати на інвестиційну діяльність	1,8 %	1,8 %
Програми Фонду	12,4 %	14,3 %
Загальний прибуток	(4,4)%	(11,1)%
Коефіцієнти у розрахунку до зобов'язаного капіталу		
Чистий інвестиційний збиток	(0,6)%	(0,5)%
Чистий реалізований збиток від інвестицій	(0,5)%	-
Операційні витрати на інвестиційну діяльність	0,8 %	0,9 %
Програми Фонду	5,7 %	7,1 %

Коефіцієнти у розрахунку до середнього капіталу Фонду розраховуються як чистий інвестиційний прибуток або збиток (загальний інвестиційний дохід мінус загальні витрати), чистий реалізований прибуток або збиток від інвестицій (без урахування реалізованих збитків від списання інвестицій) та витрати, поділені на середньозважений капітал Фонду за відповідні фінансові роки, що закінчилися 30 вересня. Загальний прибуток представляє собою зміну у вартості інвестиції, яка визначається шляхом порівняння сукупної величини капіталу Фонду на кінець року із сукупною величиною капіталу Фонду на початок року.

Показники зобов'язаного капіталу розраховуються як чистий інвестиційний прибуток або збиток (загальний інвестиційний дохід мінус загальні витрати), чистий реалізований прибуток або збиток від інвестицій (без урахування реалізованих збитків від списання інвестицій) та витрати, поділені на зобов'язаний капітал. Зобов'язаний капітал є загальною сумою капіталу, отриманого за акредитивом від USAID. Станом на 30 вересня 2018 і 2017 рр., ця сума складала 150 000 000 доларів США.

«Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд»

Примітки до фінансової звітності

30 вересня 2018 та 2017 рр.

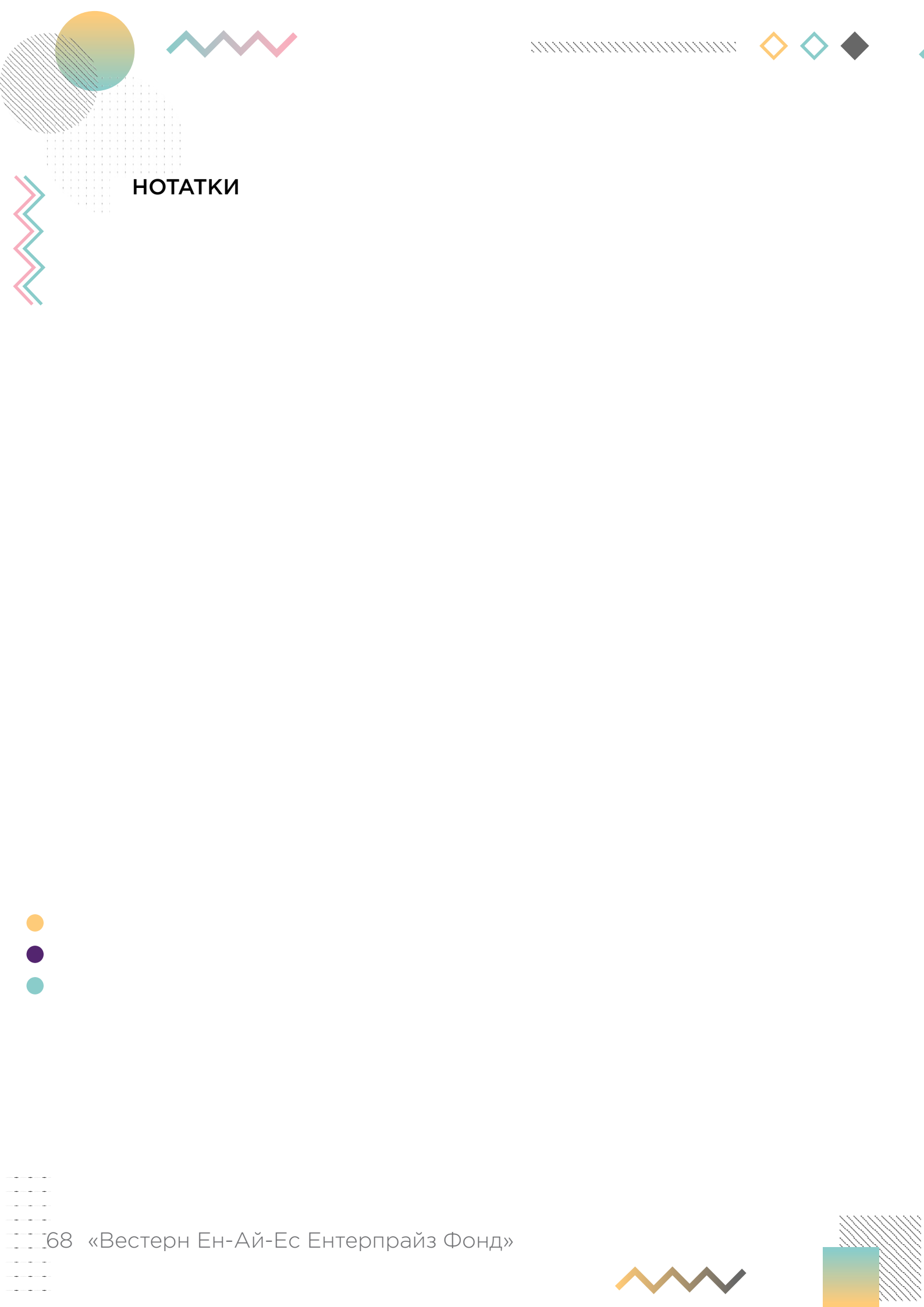
18. Події після дати балансу

У жовтні 2018 року Фонд отримав розподілений прибуток від EEGF в сумі 146 783 долари США. Ця сума є надходженням від повернення капіталу і продажу акцій Sakonia Ventures Limited (холдингова компанія для ТОВ «Керамейя») в сумі 179 924 доларів США, зменшеним на додатковий внесок на операційні витрати в сумі 33 141 доларів США. Крім того, в жовтні 2018 року Фонд також отримав 400 333 долари США від Sakonia Ventures Limited в якості повернення капіталу і 74 667 доларів США надходжень від продажу 112 акцій (0,48% власності) Sakonia Ventures Limited менеджменту ТОВ «Керамейя» щодо прямої інвестиції Фонду в ТОВ «Керамейя».

У січні 2019 року Фонд отримав розподілений прибуток від EEGF III в розмірі 306 028 доларів США. Ця сума включає зрівнюючий платіж, отриманий від додаткових партнерів, що приєдналися на момент заключного раунду фінансування EEGF III 18 грудня 2019 року, на суму 723 227 доларів США, та умовний відсоток у розмірі 31 979 доларів США, зменшений на внесок на операційні та організаційні витрати в розмірі 449 178 доларів США. Такі зрівнюючі платежі, крім частини, що відноситься до умовного відсотку, будуть додані до наявних зобов'язань WNISEF і можуть бути інвестованими у EEGF III.

Керівництво Фонду дало оцінку подіям, які відбулися від дати звіту про активи та зобов'язання до 13 лютого 2019 року включно, дати, коли фінансова звітність Фонду була затверджена до публікації, і визначило, що більше немає питань, які мають бути розкриті.

НОТАТКИ

РАДА ДИРЕКТОРІВ ТА КЕРІВНИЦТВО WNISEF

РАДА ДИРЕКТОРІВ

Денніс Джонсон, Голова Ради директорів
Виконавчий віце-президент
Cooperative Housing Resources, LLC

Патрік Арбор
Shatkin Arbor, Inc.
*подав у відставку у вересні 2018 року

Ярослава Зелінські Джонсон
Президент і Головний
виконавчий директор
Western NIS Enterprise Fund

Джон Гербст
Директор Євразійського центру
ім. Діну Патрічіу
при Атлантичній раді США

Джеффри Ніл
Засновник
Horizon Capital

Марта Фаріон
Києво-Могилянська Фундація Америки

КЕРІВНИЦТВО WNISEF

Ярослава Зелінські Джонсон
Президент і Головний виконавчий директор

Олена Кошарна
Виконавчий віце-президент

Наталія Чаус
Головний фінансовий
та адміністративний директор

Елейн МакКормак
Секретар

УКРАЇНА

**вул. Миколи Раєвського, 4
Київ, 01042, Україна**

Тел.: +380 (44) 490 5580
Факс: +380 (44) 490 5589

США

**175 W. Jackson Boulevard
Suite 1640
Chicago, IL 60604**

Tel.: +1 (312) 939-7003
Fax: +1 (312) 939-7004

Електронна пошта: info@wnisef.org
Веб-сайт: <http://wnisef.org/>